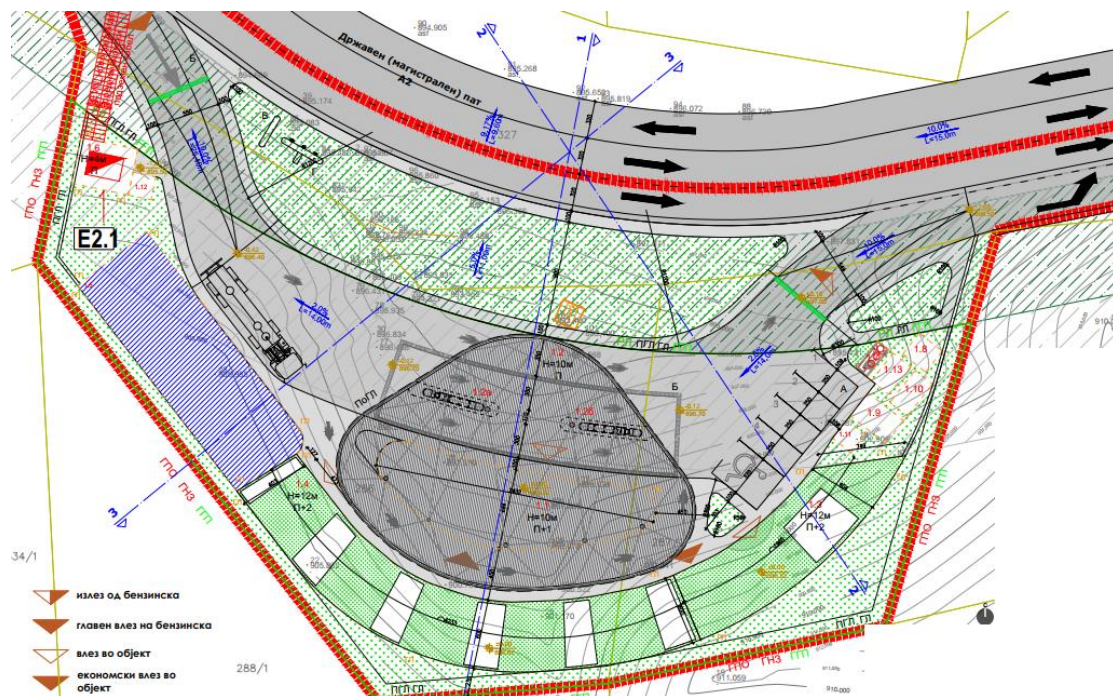

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА ЗА ВЛИЈАНИЕ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

ЗА

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН СО НАМЕНА E2.1 - БЕНЗИНСКА СТАНИЦА СО ПРАТЕЧКИ ОБЈЕКТИ НА ДРЖАВЕН (МАГИСТРАЛЕН) ПАТ А2 КО НОВО СЕЛО 2, ОПШТИНА МАВРОВО И РОСТУШЕ

НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ

Јануари, 2024 година

www.enviroresources.com.mk

Лондонска бр.19, ТЦ Тафталиџе 1/спрат 3 лок.1 и 2, Скопје
тел/фак: 26138-360

Со цел навремено да се согледаат можните негативни влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето, како и социо - економските аспекти од реализација на Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше согласно член 65, став 2 од Законот за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 111/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 89/22 и 171/22), се наложи потребата за спроведување на Стратегиска оцена за влијание на животната средина.

Извештајот за Стратегиска оцена е потпишан од Експерт за Стратегиска оцена за влијанието на животната средина (видено од Копија на потврда, дадено во прилог).

Во подготовката на Извештајот за Стратегиска оцена на влијание врз животната средина учествуваа:

Емил Стојановски, дипл. инж. по заштита на животна средина,
Љупчо Аврамовски, дипл. економист.

Горенаведениот извештај за стратегиска оцена на животната средина согласно член 66 став (5) од Законот за животна средина е потпишан од лице кое е вклучено во листата на експерти за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина која ја води Министерството за животна средина и просторно планирање. Како доказ за истото во прилог на извештајот е дадена копија на Уверение со број 12-4226/3 од 21.06.2022 година дадена од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање.

КД Енвиرو Ресурси, ДОО
Скопје
Управител

Емил Стојановски

www.enviroresources.com.mk

Лондонска бр.19, ТЦ Тафталиџе 1/спрат 3 лок.1 и 2, Скопје
тел/фак: 26138-360

Имајќи предвид потребата од изработка на Извештај за Стратегиска оцена за влијанието на животната средина за Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше како и одредбите од Законот за животна средина донесувам:

РЕШЕНИЕ

За определување на експерт за изработка на Извештај за стратегиска оцена на животната средина

Емил Стојановски, дипломиран инженер, се определува за овластен Експерт за изработка на стратегиска оцена за влијание на животна средина Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше.

Образложение:

Емил Стојановски, дипломиран инженер, ги исполнува условите пропишани со член 23 став (3), член 72 став (2) и (3) од измените и дополнувањето на Законот за животна средина на („Сл. Весник на РСМ” бр. 89/22) и се стекна со правото да биде вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

КД Енвиро Ресурси, ДОО Скопје
Управител

Емил Стојановски

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Број 12-4226/3
Датум: 21-06-2022 година

УВЕРЕНИЕ

за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратегиска оцена на животната средина

Стојановски Душан Емил роден на 01.03.1975 година во Скопје, дипломирал на ден 13.09.2007 година на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје на Машински факултет, го положи стручниот испит за стратегиска оцена на животната средина на ден 26.12.2012 година, се стекна со статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина, ги исполнува условите утврдени во член 23 став (3), член 72 став (1), а во врска со член 27 став (2) и (3) од измените и дополнувањето на Законот за животна средина („Службен весник на РСМ“ бр. 89/22), и се стекна со правото да биде вклучена во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер
Naser Nuredini

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Број 12-4349/2
Датум: 21-06-2022 година

УВЕРЕНИЕ

за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратегиска оцена на животната средина

Аврамовски Методија Љупчо роден на 01.03.1953 година во Скопје, дипломирал на ден 22.06.1977 година на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје на Економски факултет, го положи **стручниот испит за стратегиска оцена на животната средина** на ден 30.12.2010 година, се стекна со **статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина**, ги исполнува условите утврдени во член 23 став (3), член 72 став (1), а во врска со член 27 став (2) и (3) од измените и дополнувањето на Законот за животна средина („Службен весник на РСМ“ бр. 89/22), и се стекна со правото да биде вклучена во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер
Naser Nuredini

Број: 0805-50/150120230028547

Датум и време: 31.10.2023 г. 12:01

ТЕКОВНА СОСТОЈБА

ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	6068448
Целосен назив:	Консултантско друштво ЕНВИРО РЕСУРСИ ДОО Скопје
Кратко име:	ЕНВИРО РЕСУРСИ ДОО Скопје
Седиште:	ЛОНДОНСКА бр.19 ТЦ-Тафталиџе/с3 лок1и2 СКОПЈЕ - КАРПОШ, КАРПОШ
Вид на субјект на упис:	ДОО
Датум на основање:	27.1.2006 г.
Деловен статус:	Активен
*Вид на сопственост:	Приватна
ЕДБ:	4030006576746
Потекло на капиталот:	Домашен
Големина на субјектот:	мал
Организационен облик:	05.3 - друштво со ограничена одговорност
Надлежен регистар:	Трговски Регистар

ОСНОВНА ГЛАВНИНА	
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	419.900,00
Уплатен дел MKD:	419.900,00
Вкупно основна главнина MKD:	419.900,00

СОПСТВЕНИЦИ	
-------------	--

ЕМБГ/ЕМБС:	0103953450198
Име и презиме/Назив:	ЉУПЧО АВРАМОВСКИ
Адреса:	ВАСИЛ ЃОРГОВ бр.20-1/40 СКОПЈЕ - КАРПОШ, КАРПОШ
Тип на сопственик:	Содружник
Паричен влог MKD:	0,00

Број: 0805-50/150120230028547

Страна 1 од 3

Непаричен влог MKD:	214.100,00
Уплатен дел MKD:	214.100,00
Вкупен влог MKD:	214.100,00

ЕМБГ/ЕМБС:	0103975450043
Име и презиме/Назив:	ЕМИЛ СТОЈАНОВСКИ
Адреса:	БУЛ.КОЧО РАЦИН бр.10/44 СКОПЈЕ, ЦЕНТАР
Тип на сопственик:	Содружник
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	205.800,00
Уплатен дел MKD:	205.800,00
Вкупен влог MKD:	205.800,00

ДЕЈНОСТИ	
Приоритетна дејност/ Главна приходна шифра:	74.90 - Останати стручни, научни и технички дејности, неспомнати на друго место
ОПШТА КЛАУЗУЛА ЗА БИЗНИС	
Евидентирани се дејности во надворешниот промет	
Други дејности:	Надворешна трговија со прехранбени производи и непрехранбени производи Изведување на градежни работи во странство Посредување и застапување во меѓународниот промет на стоки и услуги Консигнациона продажба Реекспорт Деловни и менаџмент консултантски активности во меѓународниот промет

ОВЛАСТУВАЊА

Управител

ЕМБГ:	0103975450043
Име и презиме:	ЕМИЛ СТОЈАНОВСКИ
Адреса:	БУЛЕВАР КОЧО РАЦИН бр.10/44 СКОПЈЕ, ЦЕНТАР
Овластувања:	Управител - Дипломиран инженер по заштита на животна средина
Тип на овластување:	Неограничени овластувања во внатрешниот и надворешниот промет
Ограничувања:	*
Овластено лице:	Управител

ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ	
КОНТАКТ	
E-mail:	contact@enviroresources.com.mk

Напомена:

Во тековната состојба прикажани се само оние податоци за кои има запишана вредност.

*Видот на сопственоста се определува врз основа на својството на основачот/содружникот /сопственикот и служи исклучиво за статистички цели на Државниот завод за статистика на Република Северна Македонија

Правна поука: Против овој реален акт може да се изјави приговор до Централниот регистар на Република Северна Македонија во рок од 8 дена од денот на приемот.

Содржина:

	Вовед	10
1.	Цели на Планскиот документ	13
1.1	Цели на заштита на животната средина	17
1.2	Специфични цели на Стратегиската оцена	19
1.3	Употребена методологија	21
1.4	Законодавна рамка	23
1.5	Институционална рамка	24
1.6	Содржина на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина	26
1.7	Резиме	27
2.	Преглед на планскиот документ	28
2.1	Основи на Планскиот документ	28
2.2	Плански опфат	29
2.2.1	Географска и геодетска местоположба	29
2.2.2	Намена на употреба на земјиштето	30
3.	Краток опис и образложение на планските решенија за изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура.....	33
	Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина	37
4.	Карактеристики на просторот	37
4.1	Сообраќајна поврзаност	37
4.1.1	Хидротехничка структура	40
4.1.2	Економски основи	42
4.1.3	Климатски и микроклиматски услови на регионот	43
4.1.4	Енергетски извори и енергетска структура	44
4.1.5	Геолошки и педолошки карактеристики	45
4.1.6	Сеизмика	46
4.1.7	Население	47
4.1.8	Природно наследство	47
4.1.9	Културно историско наследство	48
4.1.10	Опис на сегашната состојба со животна средина во планскиот опфат	49
4.2	Сегашна состојба со животната средина во и околу планскиот опфат	53
4.3	Состојба без имплементација на планскиот документ	55
5.	Алтернативи и чинители за избор на алтернатива	56
6.	Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина	57
7.	Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементација на планскиот документ	63
8.	План на мерки за мониторинг на животната средина	74
9.	Нетехничко резиме	76
10.	Прилози	88
11.	Додаток	90
	Користена литература	93

Вовед

Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена E2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат A2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше се изработува врз основа на просторните можности на локацијата, постојната состојба, ажурираната геодетска подлога, Проектната програма, одредбите кои произлегуваат од Просторниот план на Република Македонија, податоците и информациите од органите на државната управа и другите субјекти, како и потребите на нарачателот. Изготвувањето на проектот се врши во согласност со Законот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ” бр. 32/20 и 111/23) и Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ” бр. 225/20, 219/21, 104/22 и 99/23).

Со самото реализирање на оваа планска задача се добиваат податоци за почвата, воздухот, водата, климатските фактори, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра и др. и се создаваат услови за изнаоѓање на причините врз основа на која се одбираат алтернативите и се предвидуваат мерки за заштита и намалување на влијанијата. Со идентификацијата на можните проблеми треба да се рационализираат трошоците и да се направи најсоодветен избор на мерките за заштита на животната средина. Резултатот од учеството на јавноста треба да се земе што е можно повеќе.

Оцената на влијанието на определени стратегии, планови и програми врз животната средина и здравјето на луѓето е постапка со која се проценуваат ефектите врз животната средина и здравјето на луѓето од спроведувањето на предложените документи. Целта е можните ефекти да бидат земени во предвид во раната фаза на подготовката на документите вклучувајќи ги и промените на истите.

Цел на Стратегиската оценка е да се интегрира заштитата на животната средина и здравјето на луѓето во процесот на подготвување и донесување на планските документи преку експертска проценка и проценка на јавноста пред донесување на истите.

Подготовката на планскиот документ ги дефинира и јасно ги утврдува основните, а со тек на време и реалните цели и правци во доменот на земјоделството, шумарството, енергетиката, индустријата, туризмот, управување со отпадот, управување со водите, просторното и урбанистичко планирање и користење на земјиштето, како и Националниот акционен план за животна средина и локалните акциони планови за животна средина кои ја налага потребата согласно член 65 од Законот за животна средина од спроведување на Стратегиската оценка на влијанието на животната средина на овие плански и програмски решенија и цели.

Стратегиската оценка на влијанието на животната средина се состои од неколку фази на планирање:

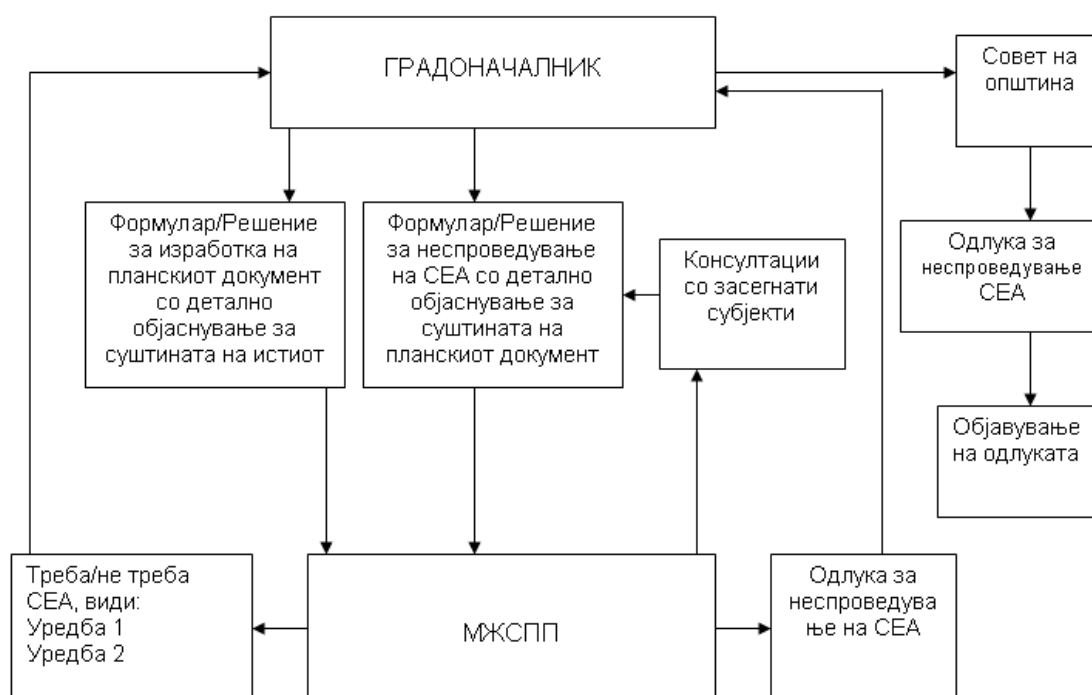
- проверка;
- определување на опфат;
- основни податоци на животната средина;
- оценка;
- подготовка на извештајот за животна средина;

- консултација со засегнатата јавност;
- прифаќање на стратегијата, планот или програмата и
- мониторинг.

При определување на обемот и деталноста на информациите во Извештајот за животна средина, Министерството за транспорт и врски е должно да побара мислење од органите кои се засегнати од планскиот документ. Исто така, според Архуската Конвенција и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08 и 45/11) член 8, општината е должна да го вклучи учеството на јавноста преку:

- ќе треба да се утврди динамиката и роковите што ќе бидат реални за ефикасно учество на засегнатата јавност;
- нацрт-правилата ќе треба да бидат јавно расположливи, и
- на јавноста ќе треба да и се овозможи да даде коментар.

Постапка за утврдување на неопходност од спроведување на стратегиска оцена (СЕА) за плански документ кој го подготвува локалната управа (Screening)

Министерството за животна средина и просторно планирање јасно ги дефинира основните, а со време и остварливите цели и правци на развојот, особено во поглед на неопходните квалитативни структурни промени и за нив релевантни и адаптивни решенија и опции. Непосредната поврзаност и меѓусебната условеност помеѓу планскиот опфат и влијанието на животната средина наметнува едновремен, интегрален третман на просторот и дефинирање на долгорочна стратегија за уредување, опремување и користење на просторот и ефикасна заштита

на животната средина, природата и културно-историското наследство во регионот.

Посебно внимание е посветено на карактеристиките на користење на земјиштето. Правната и административна рамка, која ги опфаќа основните закони, стратешки планови и стандарди на животната средина, како и процедурите за Стратегиска оцена на животна средина обработени се во посебно поглавје од овој Извештај.

Анализата на алтернативите кои се опфатени со овој извештај укажува на потребата од неминовно спроведување на Стратегиската оцена на влијанието врз животната средина во процесот на планирање заради правилна и поефикасна избрана алтернатива. Очекуваните резултати врз животната средина, препораките и мерките за намалување на влијанијата, како и планот за мониторинг се прикажани и објаснети во посебни делови од овој Извештај.

1. Цели на Планскиот документ

Предметниот проектн опфат се наоѓа во Катастарска општина Ново Село 2 - вон град, општина Маврово и Ростуше, а за површината на предметниот проектн опфат нема донесено урбанистичко-планска документација и дадените парцели не припаѓаат во градежен реон, што може да се согледа од добиениот Одговор на барање за издавање извод од план од страна на Општина Маврово и Ростуше, Сектор за урбанизам, допис бр. 10-112/2 од 19.04.2019 година. Предметниов проектн опфат, предмет на уредување со овој урбанистички проект вон опфат на урбанистички план, предходно не бил предмет на урбанистичко планирање и уредување во минатото и како таков е опфатен со Просторниот план на Република Македонија, донесен на 11.06.2004 година од Собранието на Република Македонија. Согласно ова за предметниот проектн опфат се изработени Услови за планирање на просторот за изработка на Државна урбанистичко-планска документација за изградба на бензинска пумпна станица со пратечки објекти, КО Ново Село, Општина Маврово и Ростуше, со технички број Y10219 и Решение за Услови за планирање на просторот со архивски бр. УП1-15 1031/2019 од 22.07.2019 година.

Според усвоената Проектна програма, поведена е иницијатива и активности за урбанизирање на конкретниот простор со изработка на Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше, врз основа на одредбите од Условите за Планирање на просторот и потребите на Барателот.

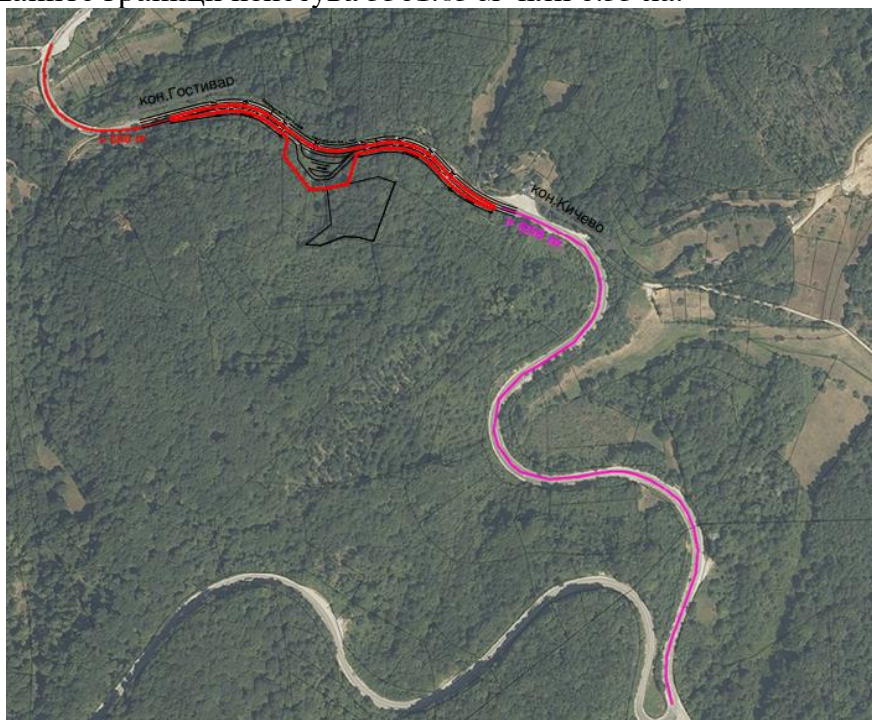
Проектниот опфат се протега на место викано Павлев рид - КО Ново Село 2, на КП бр. 286, 287/1 и на дел од КП бр. 327. Катастарската парцела бр. 286 е со катастарска култура - земјоделско земјиште, пасиште - четврта класа со површина 1634 м². Катастарската парцела бр. 287/1 е со катастарска култура - шума, класа трета со површина 849 м². Овие се во сопственост на инвеститорот, додека пак дел од проектниот опфат со површина од 2818.65 м² (апроксимативно определен), зафаќа дел од КП бр. 327, катастарска култура - улици, корисник - Јавни патишта, сопственост на РСМ.

Во границите на проектниот опфат нема постојни градби. Теренот е со стрмен пад кон север. Пристап до проектниот опфат е овозможен преку постоечки државен (магистрален) пат А2.

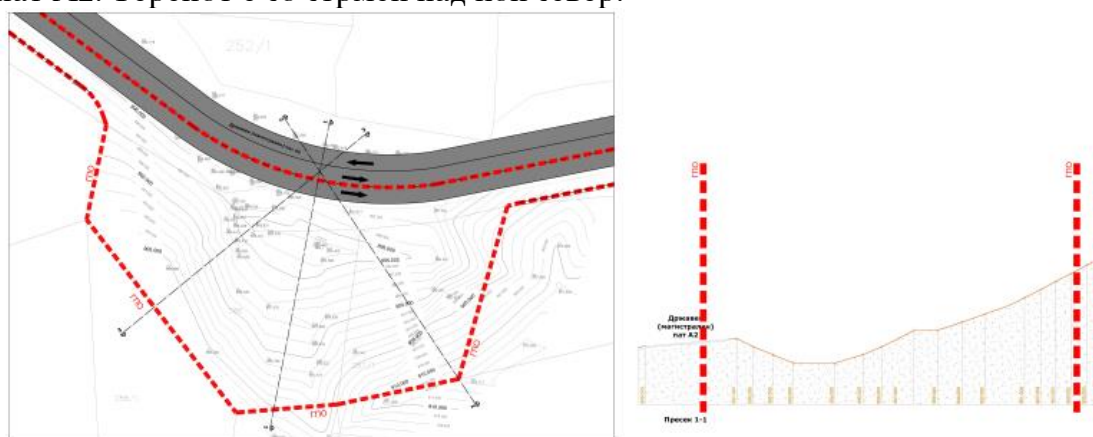
Предметниот проектн опфат е определен со следниве граници:

-Границата на проектниот опфат на север се движи по осовината меѓу двете десни сообраќајни ленти на државниот (магистрален) пат А2 (Граница цо Бугарија - ГП Деве Баир - Крива Паланка - Страцин - Романовце - Куманово - Миладиновце - обиколница Скопје - Тетово - Гостивар - Кичево - Требениште - Струга - граница со Албанија - ГП Ќафасан). Потоа скршнува на јужна па на источна страна и границата се движи низ КП 327, а се граничи со катастарските парцели со број: 292/1, 291/2, 291/, потоа скршнува повторно кон југ и се движи на границата помеѓу КП 291/1 со 286, потоа скршнува кон југо-исток движејќи се по границата помеѓу КП 286 со 288/1, потоа скршнува северо-источно и се движи по границата помеѓу КП 286 со КП 290, потоа благо скршнува

североисточно и се движи по границата помеѓу КП 287/1 и 289/1, потоа скршнува северно движејќи се по граница помеѓу КП 281/1 со 287/2, се до крајот на двете КП, потоа повторно скршнува кон исток и се движи низ КП 327, а се граничи со следниве катастарски парцели: 287/2, 283 и 284. Проектниот опфат на Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше, со површина 5301.65 м². Вкупната површина на проектниот опфат во рамки на опишаните граници изнесува 5301.65 м² или 0.53 ха.

Во границите на проектниот опфат, поточно на КП 286 и 287/1 кои се во сопственост на инвеститорот нема постојни градби, додека пак на дел од КП 327 која е дел од проектниот опфат постои државен (магистрален) пат А2. Теренот е со стрмен пад кон север.

Проектниот опфат, предмет на разработка на овој Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план се карактеризира со тоа што комуналната инфраструктура: водоводната, атмосферска, фекалната, гасоводна и електро-енергетска мрежа, не се застапени во рамки на планскиот опфат како ни во негова непосредна близина, додека пак,

телекомуникациската инфраструктура е застапена во непосредна близина на планскиот опфат.

Исто така, во близина на планскиот опфат е застапена сообраќајна инфраструктура, односно покрај планскиот опфат поминува државниот (магистрален) пат А2 - (Граница со Бугарија - ГП Деве Баир - Крива Паланка - Страцин - Романовце - Куманово - Миладиновце - обиколница Скопје - Тетово - Гостивар - Кичево - Требениште - Струга - граница со Албанија - ГП Кафасан).

Хидротехничка инфраструктура

Согласно Одговорот на барање - достава на податоци и информации од ЈПКД, Маврово-нас. Маврови Анови, бр. 0302- 1870/2 од 12.07.2023 година, во рамките на предметниот проектен опфат не постојат нивни инсталации.

Гасоводна инфраструктура

Согласно податоците и информациите добиени од НОМАГАС Скопје со архивски бр. 15-1945/2 од 12.04.2023 година, на предвидениот проектен опфат нема реализирана - изведена ниту планирана гасоводна мрежа.

Електро-енергетска инфраструктура

Согласно Дописот со Издавање на податоци за електроенергетски објекти и инфраструктура од Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје со архивски бр. 10-25/6-113 од 20.04.2023 година наведено е дека во рамки на предметниот проектниот опфат не постојат инсталации сопственост на ЕВН.

Согласно Податоци за постојни и планирани електроенергетски објекти од АД МЕПСО, бр. 11-2521/1 од 25.04.2023 година, наведено е дека предметниот проектен опфат не се пресекува со ЕЕ објекти во сопственост на АД МЕПСО.

Согласно Податоци за постојни и планирани електроенергетски објекти од АД Електрани на Северна Македонија Скопје со бр. 08-2694/2 од 10.05.2023 година наведено е дека како подружница ХЕЦ Маврово-Гостивар немаат постојни објекти и инсталации, ниту планираат во иднина.

Телекомуникациска инфраструктура

Согласно Одговорот на Барање на податоци и информации од Македонски Телеком АД-Скопје потврден со бр. 51456 од 18.04.2023 година, во рамките на предметниот проектен опфат нема постојни МТК инфраструктура.

Согласно Податоците и информациите од А1 Македонија ДООЕЛ Скопје бр. 11- 2166/1 од 13.04.2023 година во предметното подрачје на опфатот имаат постојни подземни/надземни инсталации.

До Агенција за Електронски комуникации беше доставено барање за достава на податоци и информации преку системот е-урбанизам во постапка за ПИМ број 53662 и Постапка за ПИМ со опомена бр. 53648 на кои не е добиен одговор.

Сообраќајна инфраструктура

Согласно Податоци и информации од Јавното претпријатие за државни патишта бр. 10-4872/2 од 09.06.2023 година, покрај планскиот опфат поминува магистралниот пат А2 (М-4), за кој во плановите на

Јавното претпријатие за државни патишта не е предвидеано проширување ниту менување на сегашната траса.

НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ – ПОСТОЈНА СОСТОЈБА											
УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН СО НАМЕНА Е2.1-БЕНЗИСКА СТАНИЦА СО ПРАТЕЧКИ ОБЈЕКТИ НА ДРЖАВЕН (МАГИСТРАЛЕН) ПАТ А2 КО НОВО СЕЛО 2 ОПШТИНА МАВРОВО И РОТУШЕ						ПРОЕКТЕН ОПФАТ П=5301.65М2					
Број на катастарска парцела	Број на града	Класа на намена	Намена	Состојба	Тип на града	Катност	Површина на катастарска парцела	Изградена површина (м2)	Бруто развиена површина (м2)	Процент на изграденост (%)	Процент на изграденост на КП во проектен опфат (%)
286	/		Неизгр. Земјиш.	/	/	/	1634,06	/	/	/	/
287/1	/		Неизгр. Земјиш.	/	/	/	849,17	/	/	/	/
Дел од 327	/		Неизгр. Земјиш.	/	/	/	1474,85	/	/	/	/
Дел од 327	/	Е.1.1	Е.1.1	/	/	/	1343,57	/	/	/	/
ВКУПНО							5301,65	/	/	/	/

Според нивото на развиеноста на стопанската структура, фазата од развојот во која се наоѓа стопанството, степенот на расположливоста на факторите, стопанските состојби и економската позиција на Република Македонија во светот, идниот развој на македонската економија е детерминиран од насоките и комбинацијата на инвестициите со другите развојни фактори во Државата.

Концепцијата на просторната организација на стопанските дејности се темели на објективните фактори според кои разместувањето се врши на два начина: спонтано, со избор на локација на одделни фирми, претпријатија, капацитети. погони, според одлуките на одделните сопственици или менаџери и програмирано, со изградба според предвидувањата и одлуките на општодржавните органи или на органите во локалната самоуправа.

Со овие две методи на одлучување, просторната организација се остварува, со текот на времето, како дисперзија во просторот и како концентрација на стопанството на одделни места.

Со спонтаното разместување на стопанските капацитети и со агломирањето на населението во просторот, се формираат центри - полови на развојот како што е овој регион со гравитационо влијание врз просторот за кој се наменети Условите за планирање.

Половите на развој ги формираат оските на развојот кои во минатото се формирале во зависност од географските карактеристики на просторите, т.е. според релјефот, теченијата на реките и слично. Во денешно време позначајни станаа деловните односи, меѓучовечките комуникации, географските белези, како и изградените инфраструктурни системи и стопански капацитети.

Реализацијата на овој План ќе биде во функција и на развојот на туризмот, индустријата и стопанството воопшто, од причини што придонесува кон инфраструктурно доопремување на оваа патна делница кој е значајна во Република Македонија.

1.1 Цели на заштита на животната средина

Заштитата на животната средина подразбира множество на различни постапки и мерки кои го спречуваат загрозувањето на животната средина. Под заштита на животната средина се подразбира не само заштита на човекот туку и заштита на билната вегетација и животинскиот свет. Целите на заштитата на животната средина се заштита на здравјето на луѓето, квалитетот на екосистемите, заштита на растителниот и животинскиот свет и културни добра чиј творец е човекот, зачувување на рамнотежата и еколошката стабилност на природата, рационално и адекватно користење на природните ресурси.

Декларацијата за животната средина е донесена на Светската конференција на Обединетите држави во 1972 година. Стокхолмската конференција за човековата средина, одржана 1972 година ја разбудила свеста и го означила почетокот на еколошката ера и истовремено ја иницирала Париската конвенција на Претседатели на Држави и Влади на земјите од Европската економска заедница, одржана истата година. Во усвоената декларација како основна цел на еколошкиот развој се наведува смалување на ризикот во поглед на условите на живот, подобрување на квалитетот на живеење и да се во остварување на овие цели посебно внимание обрати на заштитата на животната средина. Според тоа, Европското законодавство кое го има усвоено Советот на Европските економски заедници се нагласи гаранцијата на правото на секој граѓанин на чиста и здрава животна средина.

Во текот на 1992 година во сила стапи Базелската Конвенција, чија што цел е смалување на супстанциите одредени како опасен отпад. Во Мај 2004 година стапи во сила и Стокхолмската конвенција за перзистентни органски загадувачи, со кои ги дефинира 12 екстремно отровни органски загадувачи, барајќи нивна редукција или нивно целосно елиминирање.

Меѓународната правна заштита на животната средина се сведува во најголем дел на меѓународно - правна акција против загадувањето. Сепак, меѓународната регулатива во областа на животната средина сеуште не достигнала на ниво кој би овозможил мирен живот на сите живи суштества на нашата планета. Се донесуваат разни протоколи, конвенции, декларации и др.

Република Македонија, во рамките на евроинтеграциските процеси во животната средина има потпишано голем број на меѓународни конвенции, билатерални договори и протоколи и кои заедно со националните прописи ја сочинуваат правната рамка која го уредуваат управувањето со медиумите на животната средина. Во процесот на апроксимацијата на ЕУ законодавството од областа на животната средина преку транспонирање, Република Македонија ги има донесено следните закони:

- Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 89/22 и 171/22);
- Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11, 100/12, 163/13, 10/15 и 146/15);

- Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РСМ” бр. 216/21);
- Закон за заштита од бучавата во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 151/21);
- Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 164/15, 63/16 и 113/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 121/21) и др.

Процесот на усогласување со законодавството на ЕУ и во сегашно време е во тек, посебно во техничките барања дадени во анексите на ЕУ Директивите. Листата на релевантни закони и релевантни ЕУ Директиви и меѓународни договори се дадени во точката 11 од овој Извештај.

Сите обврски што произлегуваат од овие законски и национални стратешки документи, беа анализирани и земени во предвид при дефинирање на основните цели за заштита на животната средина во планскиот опфат при изготвување на овој Извештај.

Како генерални цели утврдени по овие значајни основи се следните:

- Обезбедување на превентивни мерки на заштита на водните ресурси-подземните води од можните загадувачки емисии на материи од реализирање на планскиот опфат;
- Воспоставување на перманентен мониторинг на квалитетот на водата, почвата и воздухот;
- Збогатување на шумскиот фонд преку засадување на појас од соодветни дрвни растенија;
- Воспоставување на перманентна соработка во следењето на состојбите во областа на квалитетот на водата, почвата и другите медиуми во животната средина од страна на локалните и Републичките здравствени институции од аспект на сочувување на здравјето на населението;
- Вклучување на јавноста во процесот на мониторирање на состојбите и донесување на одлуки за медиумите во животната средина;
- Воспоставување на база на податоци за состојбата во секој медиум во животната средина по принципот (движечка сила-притисок-состојба на животната средина-влијание-одговор) на локално и регионално ниво.

Во овој процес се предлага поцелосно имплементирање на горе наведените цели преку реализирање систем на предлог мерки за заштита, одбегнување, намалување, неутрализирање или компензација на евентуалните влијанија од реализација на предвидените содржини согласно урбанистичкиот план. За таа цел во понатамошниот текст на содржината на овој документ се предлагаат:

- ⇒ Технички мерки кои треба да се превземат за време на спроведување на планот;
- ⇒ Препораки за подготвување, донесување и дополнување на плановите и програмите во рамките на спроведувањето на законските обврски во животната средина.

1.2 Специфични цели на Стратегиската оцена

Специфичните цели на Стратегиската оцена на животната средина се дефинирани согласно националната и меѓународна легислатива и се прикажани преку статусот на биолошка разновидност, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра, културното наследство и пределот:

- Заштита на животната средина со имплементација на планскиот документ;
- Подобрување на економските услови и зголемување на животниот стандард;
- Правилно управување со просторот заради одржување на постојаното ниво на флора;
- Обезбедување на заштитни зелени појаси и формирање на хортикултурни насади од аспект на појава на бучава;
- Подобрување на квалитетот на воздухот;
- Зачувување на квалитетот на водата;
- Интегрално управување со отпадот и негова селекција за зачувување на почвата, а со тоа и минимизирање на отпадот;
- Минимизирање на појавите од несреќи и хаварии;
- Зачувување на карактеристиките на пределот и животната средина.

Врска со други плански документи:

Просторен план на РМ

- Уважување на реалните фактори на развој;
- Превземање стимулативни мерки од страна на државните и други видови поддршка за програми на локалните заедници и стопанските актери;
- Воспоставување на пазарни принципи и формирање соодветна институционална рамка во која ќе можат да функционираат пазарните институции;
- Создавање на регионален диференциран амбиент за стопанисување со помош на соодветна политика.

Национален еколошки акционен план:

- Да се овозможи интегрирање на политиката за заштита на животна средина во останатите секторски политики;
- Да се поттикнат индустријата, давателите на услуги и другите субјекти во областа на животната средина кон поголема одговорност за заштитата на животната средина;
- Да се дадат насоки за еколошки одржлив пристап;
- Да се зголеми степенот на исполнување на обврските од регионалните и глобалните договори во областа на животната средина.

Планскиот опфат е усогласен уште со:

- Национална стратегија за одржлив развој, 2010-2030;
- Стратегија за управување со податоци за животната средина, 2005;
- Стратегија и акционен план за имплементација на Архуската конвенција, 2005.

Националната транспортна стратегија 2018-2030 година

Главните цели на Националната транспортна стратегија се:

- Промоција на економскиот пораст со градење, подобрување, управување и одржување на транспортните услуги, инфраструктурата и мрежи за добивање на максимална ефикасност;
- Промоција на интегрирана и интерконектирана транспортна мрежа која воспоставува ефективни услуги за корисниците, како и активностите и областите во Република Македонија на кои им служи;
- Промоција на социјалниот фактор со поврзување на далечните и неразвиени заедници и зголемување на пристапноста на транспортната мрежа;
- Заштита на животната средина и подобрување на здравството со градење и инвестирање во јавниот транспорт и другите видови ефикасен и постојан транспорт кој ја намалува емисијата и потрошувачката на ресурси и енергија;
- Подобрување на безбедноста на патувањето со намалување на несреќите и подобрување на личната безбедност на пешаците, велосипедистите, возачите, патниците, и
- Подобрување на интеграцијата со олеснување на планирањето и издавањето интегрирани билети за патувањето и овозможувањето на редовна конекција помеѓу различните форми на транспорт.

Програмата за реализација на Стратегијата за развој на енергетиката во Република Македонија до 2030 година

Модернизација на постојните и изградба на нови бензински станици. Генералните цели за заштита на животната средина земени во предвид при подготовката на урбанистичкиот план, односно што се очекува да се постигнат со мерките за избегнување, ублажување и/или компензација на потенцијалните влијанија:

- Зачувување, заштита, обновување и унапредување на квалитетот на животната средина;
- Заштита на квалитетот на амбиентниот воздух, избегнување, спречување или намалување на штетни емисии во воздухот;
- Достапност до доволни количества квалитетна вода, заштита, зачувување и постојано подобрување на расположливите водни ресурси, спречување или намалување на штетни испуштања, одведувањето и третман на комуналните отпадни води, третман на отпадни индустриски води од страна на самите субјекти;
- Избегнување и намалување на создадениот отпад, негово повторно искористување, отстранување на прифатлив начин;
- Рамномерен просторен развој, рационално уредување и користење на просторот;
- Рационално користење и заштита на земјоделското земјиште;
- Рационално и одржливо користење на природните ресурси;
- Користење на обновливи извори на енергија;
- Зачувување и заштита на растителниот и животинскиот биодиверзитет;
- Избегнување, спречување или намалување на бучавата..

Планскиот опфат е усогласен уште со:

- Национална стратегија за одржлив развој, 2010-2030;

- Втор Национален извештај за климатски промени, 2008;
- Стратегија за управување со податоци за животната средина, 2005;
- Стратегија и акционен план за имплементација на Архуската конвенција, 2005.

Во подготовката на извештајот земени се предвид целите на заштита на животната средина одредени на национално и меѓународно ниво, а кои се релевантни за планскиот документ. Генералните цели за заштита на животната средина земени во предвид при подготовката на урбанистичкиот план, односно што се очекува да се постигнат со мерките за избегнување, ублажување и/или компензација на потенцијалните влијанија предложени во овој извештај:

- Зачувување, заштита, обновување и унапредување на квалитетот на животната средина;
- Заштита на квалитетот на амбиентниот воздух, избегнување, спречување или намалување на штетни емисии во воздухот;
- Достапност до доволни количества квалитетна вода, заштита, зачувување и постојано подобрување на расположливите водни ресурси, спречување или намалување на штетни испуштања, одведувањето и третман на комуналните отпадни води, од страна на самите субјекти;
- Избегнување и намалување на создадениот отпад, негово повторно искористување, отстранување на прифатлив начин;
- Рамномерен просторен развој, рационално уредување и користење на просторот;
- Рационално користење и заштита на земјоделското земјиште;
- Рационално и одржливо користење на природните ресурси;
- Користење на обновливи извори на енергија;
- Зачувување и заштита на растителниот и животинскиот биодиверзитет;
- Избегнување, спречување или намалување на бучавата.

Бензинската пумпна станица е во функција на зголемување на нивото на функционална и комунална опременост и планско уредување на селските населби, подобрување на локалната инфраструктура и ефикасна комуникациска поврзаност со центрите од повисоко ниво.

1.3 Употребена Методологија

При подготовката на Извештајот за стратедиска оцена се креираше методологија компатибилна на карактеристиките на просторот опфатен со планскиот документ, планската задача, достапните стратегии и документи.

```

graph TD
    A[Градоначалник/Државен орган надлежни за подготовка на планскиот документ и спроведување на Стратегиска оцена (СЕА)] --> B[Плански документ]
    A --> C[Извештај за прифатени и неприфатени мислења]
    A --> D[Достава на плански документ извештај со соодветност и мислења]
    B --> E[Screening]
    E --> F[Scoping и консултации]
    F --> G[СЕА Извештај]
    G --> H[Нацрт плански документ и СЕА Извештај]
    H --> I[МЈСПП]
    I --> J[Експерт за СЕА]
    J --> I
    I --> K[Прекугранични консултации]
    K --> I
    I --> L[Оцена за соодветност на Извештајот (достава во рок од 60 дена)]
    L --> A
    I --> M[Објава за јавен увид и изложување на Нацрт планскиот документ и извештајот (5 дена од комплетирањето)]
    M --> N[Мислења во рок од 30 дена]
    N --> A
    C --> O[СЕА Извештај со вградени мислења]
    O --> A
    D --> P[Орган кој го донесува планскиот документ]
    P --> Q[Одлука на орган кој го донесува планскиот документ]
    Q --> R[Објавување на одлуката]
  
```

The flowchart illustrates the Strategic Environmental Assessment (SEA) process in North Macedonia. It begins with the preparation of a plan document and the SEA by the competent authority (Mayor/State organ). The process involves screening, scoping, and consultation, leading to the preparation of a draft plan document and SEA report. This draft is then submitted to the Ministry of Environment and Planning (MJEPP). The MJEPP coordinates the process, including public consultation (5 days) and submission of comments (30 days). The MJEPP also prepares a report on the SEA and a suitability assessment (60 days). The final report is submitted to the competent authority, which then makes a decision on the plan document and publishes the decision.

- Се направи првичен увид на сегашните состојби во животната средина во анализираниот плански опфат, неговата околина и пошироко;
- Се оствари разговор со претставници од работодавачот на планскиот документ и се реализира разговор за целите на инвестиционите активности и содржини кои ќе бидат опфатени во просторот;
- Подетално се проучија содржините што се предвидени да се лоцираат во планскиот опфат, урбанистичкиот проект, намената и категоријата на земјиштето;
- Детално се разгледаа техничките решенија предвидени за реализација на проектната задача;
- Дефинирани се целите за заштита на животната средина утврдени во стратешките документи на локално, национално и меѓународно ниво;
- Согледување на можните негативни влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со планот;
- Надминување на негативните влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со планот;

- Надминување на евентуалните влијанија или нивно ублажување и за таа цел предлагање на превентивни и корективни мерки;
- Предлагање на систем на перманентен мониторинг на состојбите;
- Вклучување и запознавање на сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот.

При изготвување на Извештајот користена е стручна литература од оваа област, ЕУ Директивите, национални стратешки документи, релевантната законска регулатива, меѓународни договори, просторни и урбанистички плански документи, катастарски скици и други документи релевантни за изработка на документот.

1.4 Законодавна рамка

Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина за Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше, а е изработен согласно постојната законска регулатива во животната средина и природата во Република Македонија:

Закон за Животна средина

Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 89/22 и 171/22).

Стратегиска оцена на животната средина

1. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 114/07);
2. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
3. Уредба за стратегиите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07 и 45/11);
4. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08 и 45/11);
5. Правилник за формата, содржината и образецот на Одлуката за спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена и на формуларите за потребата од спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена („Сл. Весник на РМ” бр. 122/11).

Заштита на природата

Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 63/16 и 113/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 121/21).

Закон за квалитет на амбиентниот воздух

Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15).

Закон за урбано зеленило („Сл. Весник на РМ” бр. 11/18 и 42/20).

Управување со отпад

Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РСМ” бр. 216/21).

Заштита од бучава

Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 151/21).

Закон за води

Закон за води („Сл. Весник на РМ” бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 151/21).

Национална стратегија за управување со отпад (2008-2020)

Национален план за управување со отпад (2009-2015)

Закон за заштита и спасување

Закон за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ” бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18).

Просторно планирање

Просторен план на Република Македонија („Сл. Весник на РМ” бр. 39/04).

Закон за просторно и урбанистичко планирање

Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 32/20).

Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 225/20, 219/21 и 104/22).

Правилник за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15).

1.5 Институционална рамка

Законот за органи на управата ги дефинира одговорностите на Министерството за животна средина и просторно планирање, како што следи:

доставување на известување до соседната држава која може да биде засегната од подготовката на планскиот документ или кога Република Македонија може да биде засегната од подготовка на плански документ во соседна држава.

Други министерства и државни институции со одредени надлежности на полето на заштита на животната средина се:

- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство;
- Министерство за транспорт и врски;
- Републички Завод за здравствена заштита;
- Министерство за здравство;
- Управа за хидрометеоролошки работи и
- Единиците на локалната самоуправа.

Постои и Парламентарна комисија за животна средина, која соработува со Министерството за животна средина и просторно планирање.

1.6 Содржина на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина

Спроведувањето на Стратегиската оцена на животната средина е интерактивен процес кој треба да се спроведе паралелно со развојот на планот или програмата. Стратегиската оцена на животната средина е процес за да се осигура дека значителен ефект врз животната средина што произлегуваат од политики, планови и програми се идентификуваат, оценуваат и намалуваат. Важен инструмент за да им се помогне во постигнување на одржлив развој и креирање на политиката е Стратегиската оцена на животната средина. Посебни бенефиции во Стратегиската оцена вклучуваат:

- Поддршка на одржливиот развој;
- Да се подобрат доказите како добра основа за стратешките одлуки;
- Да се консултираат сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот;
- Да се насочат на други процеси, како што се влијанието врз животната средина на оценките врз одделни развојни проекти.

Стратегиската оцена следејќи ги одредбите за содржината на овој Извештај, ги обработува следните содржини:

- Карактеристики на животната средина во областите кои би биле значително засегнати;
- Проблеми од областите кои се од посебно значење за животната средина, а особено од аспект на заштита на дивите птици и хабитатите;
- Целите на заштита на животната средина, одредени на национално или меѓународно ниво, кои се релевантни за планскиот документ и начинот на кој овие цели и сите аспекти на животната средина се земени во предвид за време на нивните подготовки;

- Веројатните значајни влијанија врз животната средина во целина, вклучително и врз биодиверзитетот, населението, здравјето на луѓето, флората, фауната, водата, воздухот, почвата, климатските фактори, културното наследство, пејсажот и материјалните придобивки. Овие влијанија вклучуваат секундарни, краткорочни, долгорочни, трајни и привремено позитивни и негативни ефекти;
- Резиме/краток преглед на причините на алтернативите, опис за тоа како е направена проценката, вклучувајќи ги сите потешкотии (како што се техничките недостатоци или недостигот на know-how) до кои се дошло при собирањето на потребните информации;
- Опис на предвидените мерки кои се однесуваат на мониторингот во согласност со законските обврски;
- Не-техничко резиме на информациите дадени во согласност со барањата наведени во претходните точки.

1.7 Резиме

Врз основа на спроведената Стратегиска оценка на животната средина за Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена E2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат A2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше органот е должен да ги следи ефектите врз животната средина и здравјето на луѓето со цел во раната фаза да се согледаат евентуалните негативни влијанија напоредно со изработката на планската документација пред да биде прифатлива за имплементација.

2. Преглед на Планскиот документ

2.1 Основи на Планскиот документ

Урбанистичко проектна документација со која се уредува предметниот проектен опфат е Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше. Истата се изработува врз основа на одобрена Проектна програма од страна на Министерот за транспорт и врски, Потврда за заверка бр. 67-2999/4 од 18.06.2023 година, а во согласност со Член 58 став 6 од Законот за урбанистичко планирање планирање („Сл. Весник на РСМ” бр. 32/20) и истата оформена со содржина уредена во член 60 од Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 225/20 и 219/21). Како и од одредбите и условите кои произлегуваат од Просторниот план на Република Македонија, податоците и информациите од органите на државната управа и другите субјекти, како и потребите на нарачателот.

Изготвувањето на проектот се врши во согласност со Законот за урбанистичко планирање планирање („Сл. Весник на РСМ” бр. 32/20 и 111/23) и Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ” бр. 225/20, 219/21, 104/22 и 99/23). Цел на Урбанистичкиот проект е да се овозможи реална организација на просторот заради создавање услови за изградба на објекти со предвидената намена, согласно Законот за урбанистичко планирање планирање („Сл. Весник на РСМ” бр. 32/20 и 111/23), Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ” бр. 225/20, 219/21, 104/22 и 99/23) како и друга законска регулатива.

Проектниот концепт е изработен согласно со заверена Проектна програма, Потврда за заверка бр. 67-2999/4 од 18.07.2023 година, податоците и информациите добиени при анализите на предметниот проектен опфат, условени од мерките за заштита на животната средина и природата, заштита на културното наследство и заштитата и спасувањето. Основна цел на оваа планска документација е преку:

- рационално уредување и искористување на просторот;
- подигнување на хуманоста во просторот и надминување на урбаните бариери на лицата со инвалидитет;
- оддржлив развој;
- заштита и унапредување на животната средина и природата;
- заштита на недвижното културно наследство;
- заштита од воени разурнувања, од природни и технолошки катастрофи и хаварии (заштита и спасување);
- јавност во постапката за донесување и спроведување на плановите;
- вградување пропратни содржини на основната наменска употреба на земјиштето и
- почитување на законските прописи, стандарди и нормативи во планирањето и
- уредувањето на просторот, и

да се дефинираат архитектонско-урбанистичките параметри за реализација на планираните градби на планираната градежна парцела, да се дефинира основната класа на намена, како и начините на употреба на

земјиштето, а согласно актуелната позитивна законска легислатива од областа на урбанистичкото планирање.

Согласно тоа, во рамки на предметниот проектен опфат со површина од 5301,65 м² (0,53 ха) формирана е една градежна парцела од катастарски парцели со КП бр. 286, 287/1 и дел од КП 327 КО Ново Село 2 Општина Маврово и Ростуше, со вкупна површина од 2046,03 м² (0,20 ха). Во рамките на оваа градежна парцела, предвидена е максимална рамковна површина за градба од 1851,02 м² (односно 0,19 ха), со максимално предвидена површина за градење од 925,51 м² или максимално 50 проценти од целокупната градежна парцела.

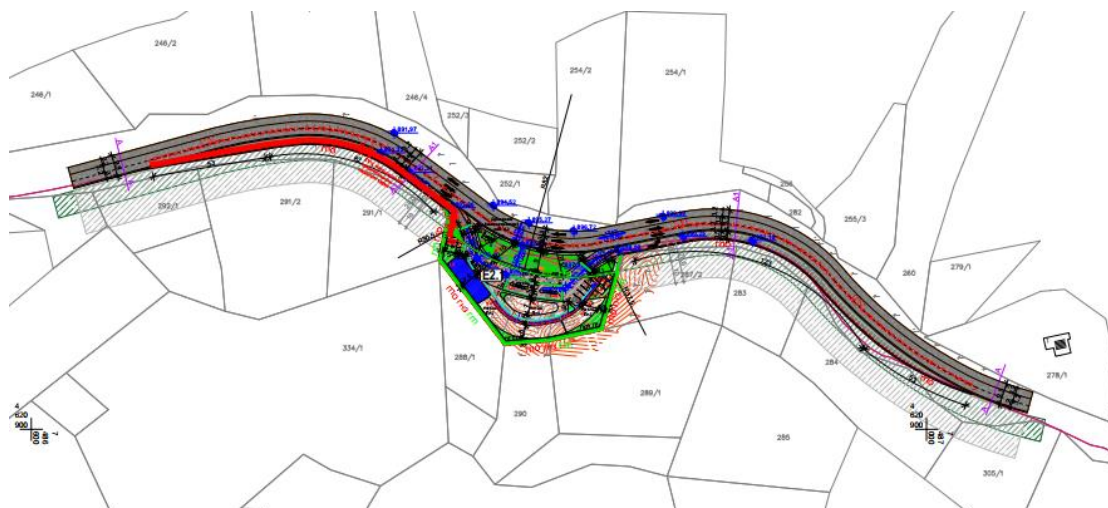
2.2 Плански опфат

2.2.1 Географска и геодетска местоположба

Урбанистичко проектна документација со која се уредува предметниот проектен опфат е Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше зафаќа површина од 0.53 ха, и неговата местоположба е ограничена на површината на катастарски парцели КП бр. 286, 287/1 и на дел од КП бр. 327. Дел од проектниот опфат со површина од 2818.65 м² (апроксимативно определен), зафаќа дел од КП бр. 327, катастарска култура-улицы, корисник - Јавни патишта, сопственост на РСМ. Предметниот проектен опфат е определен со следниве граници:

- Границата на проектниот опфат на север се движи по осовината меѓу двете десни сообраќајни ленти на државниот (магистрален) пат А2 (Граница со Бугарија - ГП Деве Баир - Крива Паланка - Страцин - Романовце - Куманово - Миладиновце - обиколница Скопје - Тетово - Гостивар - Кичево - Требениште - Струга - граница со Албанија - ГП Кафасан). Потоа скршнува на јужна па на источна страна и границата се движи низ КП 327, а се граничи со катастарските парцели со број: 292/1, 291/2, 291/, потоа скршнува повторно кон југ и се движи на границата помеѓу КП 291/1 со 286, потоа скршнува кон југо-исток движејќи се по границата помеѓу КП 286 со 288/1, потоа скршнува северо-источно и се движи по границата помеѓу КП 286 со КП 290, потоа благо скршнува североисточно и се движи по границата помеѓу КП 287/1 и 289/1, потоа скршнува северно движејќи се по граница помеѓу КП 281/1 со 287/2, се до крајот на двете КП, потоа повторно скршнува кон исток и се движи низ КП 327 а се граничи со следниве катастарски парцели: 287/2, 283 и 284.

Проектниот опфат на Урбанистички проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше е со површина 5301.65 м².

Графички приказ на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше

2.2.2 Намена на употреба на земјиштето

Поради значењето на овој простор, можностите за порационална искористеност на земјиштето, предвидена е катност која соодејствува со урбаната матрица, уличните фронтови и местоположбата на локалитетот, а се во склад со Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ” бр. 225/20, 219/21, 104/22 и 99/23). Земено предвид дека станува збор за објект кој спаѓа во згради и комплекси на патниот сообраќај со дополнителни комплементарни намени во рамки на градежната парцела, планираната висина на градбите е дефинирана на 6.0-12.0м, и максимална катност од П+2.

Со Урбанистичкиот проект се дефинира и основната класата на намена на градежното земјиште и градбите. Основната класа на намена е дефинирана во согласност со Условите за планирање на просторот, а согласно Просторниот план на Република Македонија, во чиј што проектен опфат спаѓа предметниот проектен опфат за кој се изработува овој Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше, со тех.бр. У10219 од јули 2019 година (изработени од Агенцијата за планирање на просторот), заедно со Решение за услови за планирање бр. УП1-15 1032/2019 од 22.07.2019 година, како и согласно Член 77 од Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ” бр. 225/20, 219/21, 104/22 и 99/23) и намената е утврдена како:

Инфраструктури - група на класа на намени Е:

- Згради и комплекси на патниот сообраќај (бензинска пумпа со услужен центар) - основна класа на намена Е2.1.

Со Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше, дефинирани се архитектонско урбанистичките параметри за изградба на бензинска пумпна станица, вклучително со пратечки објекти со комплементарни намени, а во согласност со член 3 од Правилникот за технички елементи за изградба и

реконструкција на јавни патишта и на објекти на патот („Сл. Весник на РСМ”. 110/09, 114/09, 26/10, 124/10, 163/10, 94/11 и 146/11).

Урбанистичките параметри се прикажани табеларно. Со општите и посебни услови за градење се дефинираат конкретните услови за градење во рамките на предвидените градежни парцели.

НУМЕРИЧКИ ПОДАТОЦИ НА ПОВРШНИ ОД ПЛАНИРАНА СОСТОЈБА НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ				
Група на класа на намена	Класа на намена	Поединечна намена	Површина (м2)	Процентуална застапеност во рамки на проектниот опфат
Е-инфраструктура	Е2-Згради и комплекси на инфраструктурните системи	Е2.1 згради и комплекси на патниот сообраќај	2046.03	38.59
		Е1.1 Сообраќајни патни инфраструктури	3255.62	61.41
ВКУПНО			5301.65	100

Во рамките на градежната парцела дефинирана е рамковна површина за градење од вкупно 1851.02 м² (0.19 ха) и максимална површина за градење од 925.51 м² (0.093 м²), како и градби кои се дел од вградена инфраструктура, подземна комунална супраструктура и урбана опрема. Во рамки на рамковната градежна површина дефинирани се следните:

Градба 1.1. Бензинска пумпа со површина од 136.43 м² со катност П+1 и максимална висина на венец 10 м;

Градба 1.2. Настрешница со површина од 495.24 м² со катност П и максимална висина на венец 10 м во рамки на настрешницата се предвидени следните автомати за точење гориво:

1.2а. Автомат за точење гориво (ЕУРОСУПЕР БС 98 40л/МИН, ЕУРОСУПЕР БС 95 40л/МИН, ЕУРОДИЗЕЛ 40л/МИН, ЕКСТРА ЛЕСНО МАСЛО 80л/МИН, ТНГ)

1.2б. Автомат за точење гориво (ЕУРОСУПЕР БС 98 40л/МИН, ЕУРОСУПЕР БС 95 40л/МИН, БИОДИЗЕЛ 40л/МИН, ЕУРОДИЗЕЛ 40л/МИН, ТНГ)

Градба 1.3. Бифе со површина од 119.61 м² со катност П+2 и максимална висина на венец 12 м;

Градба 1.4. Мотел со површина од 251,76 м² со катност П+2 и максимална висина на венец 12 м;

Градба 1.5. Резервоари за гориво и плин со површина од 169.89 м²;

Градба 1.6. Трансформаторска станица со површина од 20 м²;

Градба 1.7 Маслофаќач со површина од 3,56 м²;

Градба 1.8. Бунарска шахта со површина од 5,75 м²;

Градба 1.9. Резервоар за ПП заштита со површина од 9,70 м²;

Градба 1.10. Резервоар за санитарни потреби со површина од 6,65 м²;

Градба 1.11. Попивателен бунар со површина од 4 м²;
Градба 1.12. Попивателен бунар со површина од 4 м²;
Градба 1.13. Пречистителна станица со површина од 5,70 м².

Согласно дописот од Агенција за цивилно воздухопловство бр. 12-8/538 од 12.04.2023 година, утврдено е дека во зафатот нема објекти, инсталации, уреди или било какви структури од областа на цивилно воздухопловство, а градбите во проектниот опфат не претставуваат препрека и нема да влијаат на безбедноста на цивилниот воздушен сообраќај, поради што истиот може да се планира без посебни услови и ограничувања од аспект на безбедноста на воздушниот сообраќај.

Со предметниот урбанистички проект за планираните градби предвидена е максималната височина на завршниот венец од 6.00-12.00 метри и катност од П-П+2.

Висината на приземје, како и максимална височина на нултата плоча во однос на котата од заштитниот тротоарот е 15 см.

Максималната висина на слеме треба да изнесува 4.5 м мерено од котата на горниот венец на градбата.

Подземна градежна линија означува границата на градењето под котата на теренот кога таа не се совпаѓа со градежната линија, како и градбите што се планираат да се градат целосно под котата на теренот.

Оградување на локација со цел спречување пристап од јужна, источна и западна страна на локацијата да се предвиди изведба на транспарентна ограда со вкупна висина од 1,20 м до 2,00 м со можност за изведба на сидан парапет со висина од 0,40 м до 0,80 м.

Градежна парцела бр. 1

Класа на намена: Е2.1 - Згради и комплекси на патниот сообраќај (бензинска пумпа)

Комплементарни класи на намени:

- Б1.6 (бифе),
- А4.2 (мотел)
- Г4.5 (резервоари за гориво)
- Е1.8 (трафостаница)
- Е1.6 (пречистителна станица)
- Е1.13 (површински соларни и фотолволтаични системи)

Површина на градежна парцела: 2046,03 м²

Површина за изградба:

- Максимална површина за изградба: 1851,02 м² 737.06 м²
- Коефициент на искористеност (К): 1
- Процент на изграденост (%): 50
- Процент на озеленетост (%): мин. 20
- Максимална висина до завршен венец: 6-12 м
- Максимален број на катови: П-П+2
- Колскиот пристап до парцелата е обезбеден преку магистралниот пат А2
- Гостивар-Кичево-Охрид
- Број на паркинг места: Согласно Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ“ бр. 225/20, 219/21, 104/22 и 99/23).

3. Краток опис и образложение на планските решенија за изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура

Со планот се утврдуваат и планските решенија за инфраструктурата.

На овој простор условеноста од програмските барања и постојната состојба значително ги диктира планските решенија за сообраќајниците, за фекалните и атмосферските инфраструктурни водови, како и за електричната и електронско-комуникациската инфраструктура, кои се во директна зависност од уличната мрежа, поред која се водат.

Сообраќаен план

Надворешни сообраќајници

Сообраќајната инфраструктура е со среден степен на реализација и во моментот истата е претставена од постојниот државен (Магистрален) пат А2. Со Урбанистички план со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше се планира сообраќаен пристап до локалитетот преку магистралниот пат М2 во правец запад-исток.

За влез и излез во планираната градежна парцела се планираат ленти за забавување и забрзување од автопатот. Со оглед на наведената категорија на државниот пат - магистрален пат, потребно е да се предвидат дополнителни сообраќајни ленти за забавување и забрзување за влегување и излегување во и од зоната на опфат.

Пресметката на додатни сообраќајни ленти за исклучување (забавување) и приклучување (забрзување) се прави според следните параметри:

1. Додатни ленти за исклучување (забавување)

$$Vr = 80 \text{ km/h} \quad d = 1,5 \text{ m/sek}^2$$

$$Vr' = 0,8 Vr = 64 \text{ km/h} \quad t = 3 \text{ sec}$$

$$Vr'' = 30 \text{ km/h}$$

- должина на додатни ленти за исклучување (забавување)

$$Ld = \frac{Vr'^2 - Vr''^2}{26 \times d} = \frac{64^2 - 30^2}{26 \times 1,5} = \frac{3196}{39} = 82,00 \text{ m'}$$

$$26 \times d \quad 26 \times 1,5 \quad 39$$

$$\text{Усвоено } Ld = 82,00 \text{ m'}$$

- должина на клин

$$Lc = t \times Vr' = 3 \times 64 = 53,00 \text{ m' } 3,6 \quad 3,6$$

$$\text{Усвоено } Lc = 53,00 \text{ m'}$$

- вкупна должина на додатни ленти за исклучување

$$L = Ld + Lc = 82 + 53 = 135,00 \text{ m'}$$

2. Додатни ленти за влучување (забрзување)

$$\begin{aligned} V_r &= 80 \text{ km/h} & a &= 1 \text{ m/sec}^2 \\ V_r' &= 0,8 V_r = 64 \text{ km/h} & t &= 3 \text{ sec} \\ V_r'' &= 30 \text{ km/h} \end{aligned}$$

- Должина на додатни ленти за вклучување (забрзување)

$$L_a = \frac{V_r'^2 - V_r''^2}{26 \times a} = \frac{64^2 - 30^2}{26 \times 1} = \frac{3196}{26} = 123,00 \text{ m'}$$

$$\text{Усвоено } L_a = 123,00 \text{ m'}$$

- Должина на клин

$$L_c = t \times V_r' = 3 \times 64 = 53,00 \text{ m' } 3,6 \quad 3,6$$

$$\text{Усвоено } L_c = 53 \text{ m'}$$

- Вкупна должина на додатна лента за вклучување (забрзување)

$$L = L_a + L_c = 123 + 53 = 176,00 \text{ m'}$$

Вкупна должина во опфатот по магистралниот пат - А2 изнесува 410 ме. Магистралниот пат А2 во делот пред планираната градежна парцела, опфатен со проектниот опфат има регулациона широчина:

- коловоз- 9,6 м (3x3.20 м коловозни ленти);

Со сообраќајното решение на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше, а во согласност со Правилникот за технички елементи за изградба и реконструкција на јавни патишта и на објекти на патот („Сл. Весник на РМ” бр. 110/09, 114/09, 26/10, 124/10, 163/10, 94/11 и 146/11) и Законот за јавни патишта („Сл. Весник на РМ” бр. 84/08, 52/09, 114/09, 124/10, 23/11, 53/11, 44/12, 168/12, 163/13, 187/13, 39/14, 42/14, 166/14, 44/15, 116/15, 150/15 и 31/16) коловозните ленти за успорување и забрзување ќе се планираат со регулациона широчина од 3,50 м. Истите ќе се планираат во делот на заштитниот појас, на земјиште во државна сопственост.

Внатрешни сообраќајници

Движењето на сообраќајот во внатрешноста на предметниот проектен опфат на бензинската пумпа и услужните објекти е еднонасочно и со обезбедени елементи за движење на меродавни возила. Сите димензии на коловозните површини ќе се направи во следна фаза со разработка на Урбанистичкиот проект.

Паркирањето според намената ќе се определат бројот на паркинг места во проектниот опфат на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше, согласно член 134 од Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ” бр. 225/20, 219/21, 104/22 и 99/23). Обезбедувањето на потребен број на паркинг места е услов за изградба на дозволената површина за градење, катноста, максималната висина, како и

искористување на дозволениот процент на изграденост и коефициент на искористеност.

Водоснабдителна мрежа Водовод и канализација

Согласно податоците и информациите добиени од ЈПКД Маврово Нас. Маврови Анови, бр. 0302-1870/2 од 12.07.2023 година, наведено е дека во рамки на проектниот опфат и негова непосредна близина нема постојна ниту планирана водоводна мрежа. Имајќи го ова во предвид, за водоснабдувањето на објектите во рамки на градежната парцела за санитарните потреби на вработените, како и за потребите на хидрантската мрежа за противпожарна заштита е предвидено да се изведе со сопствен бунар.

Со предметниот урбанистички проект, санитарните и против пожарните количини на вода ќе се обезбедат со бунар при што веднаш по бунарот ќе се предвидат одделни резервоари за санитарна вода и против пожарна заштита, а во самиот бунар ќе се предвиди мерење на количината на вода која ќе се експлоатира. Од резервоарот за ПП потреби директно со помош на пумпи ќе биде обезбедена хидрантска противпожарна мрежа, во форма на прстен со кој ќе се обезбеди циркулација на водата, на кој прстен ќе бидат поставени самите против пожарни хидранти. Од истата мрежа ќе се спроведе и инсталација за поставување на противпожарни хидранти и во објектите. Од Резервоарот за санитарни потреби со помош на пумпи ќе биде обезбедена гранкаста водоводна мрежа со која ќе се доведе вода до секој од објектите.

Дополнителна разработка на планираната надворешна и внатрешна водоводна мрежа ќе се доработи согласно важечките технички стандарди и нормативи за ваков вид на инфраструктура, која ќе биде предмет на понатамошна разработка со Основен проект.

Со предметниот урбанистички проект, а имајќи во предвид дека во непосредна близина на објектот не постои природен реципиент во кој може да се испуштат пречистени фекални отпадни води од објектите, предвидено е да се одведат до пречистителна станица.

Фекална и атмосферска канализација

Фекалната канализација ги зафаќа водите од објектите и ги одведува до пречистителната станица. Дополнителна разработка на планираната надворешна и внатрешна фекална мрежа ќе се доработи согласно важечките технички стандарди и нормативи за ваков вид на инфраструктура, која ќе биде предмет на понатамошна разработка со Основен проект.

Атмосферска канализација

Согласно податоците и информациите добиени од ЈПКД Маврово Нас. Маврови Анови, бр. 0302-1870/2 од 12.07.2023 година, наведено е дека во рамки на проектниот опфат и негова непосредна близина нема постојна ниту планирана водоводна мрежа. Имајќи го ова во предвид, за одведување на атмосферската вода од крововите на објектите и платото ќе се насочи кон неколку попивателни бунари кои ќе се имензионираат соодветно според количината на атмосферска вода. Делот од партерот по кој се движат возилата, ќе се одводнува со помош на решетки кои ќе ја примаат

таа вода и ќе ја водат до маслофаќач кој ќе ги извлекува маснотиите и маслата од органско потекло. Останатиот дел од платото да се реши со можност за површинско одводнување и атмосферските води да се одводнуваат по терен во рамки на самата парцела на инвеститорот.

Противпожарен систем и хидрантска мрежа

Согласно податоците и информациите добиени од ЈПКД Маврово Нас. Маврови Анови, бр. 0302-1870/2 од 12.07.2023 година, наведено е дека во рамки на проектниот опфат и негова непосредна близина нема постојна ниту планирана водоводна и хидрантска мрежа. Имајќи го ова во предвид, за обезбедување константна количина на вода за противпожарен систем се оформува резервоари во рамки на градежната парцела со димензии соодветно на потребите, кои ќе акумулираат вода за потребите на хидрантскиот систем. Со основниот проект точно ќе се разработат позициите на надворешни и внатрешни хидранти.

Електроенергетска инфраструктура и ПТТ инсталација

Електро-енергетска мрежа

Согласно податоците и информациите добиени од Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје, бр. 10-25/6-113 од 20.04.2023 година, наведено е дека во рамки на предметниот проектен опфат нема електроенергетски објекти и инфраструктура од Електродистрибуција ДООЕЛ, Скопје.

За да се обезбеди оваа енергија потребно е да се изгради трансформаторска станица, која може да биде компактна или столбна, во зависност од електроенергетската согласност која треба да се добие од дистрибутерот. Предвидена е среднонапонска врска заедно со нејзиниот заштитен појас до новопредвидената трафостаница. На нисконапонската страна оваа трафостаница ќе се приклучи со инсталациите од објектите. Додека, на среднонапонската страна трафостаницата е предвидено да се приклучи согласно ЕЕС (која ќе се обезбеди понатаму).

Гасоводна инфраструктура

Согласно податоците и информациите добиени од НОМАГАС АД Скопје со архивски бр. 15-1945/2 од 12.04.2023 година на предвидениот проектен опфат нема траса на планиран и изведен гасовод. Со предметната планска документација не е планирана изградба на гасоводна инфраструктурна мрежа.

4. Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина

4.1 Карактеристики на просторот

Географски с. Маврово се наоѓа на западниот и јужен брег на Мавровското Езеро, на падините на планината Бистра, на надморска висина од 1240-60 м. Сообраќајно се поврзува преку регионалниот пат Р-413 Маврови Анови-Маврово-Бунец со магистралниот пат - М4, Гостивар-Кичево-Струга-Ќафасан (граничен премин со Р. Албанија), преку регионалниот пат Р-409 Маврови Анови-Дебар-граница со Р. Албанија. Подрачјето на планскиот опфат се наоѓа во атарот на с. Маврово, долж трасата на регионалниот пат Р-413 Маврови Анови-Маврово-Бунец, а административно припаѓа на Општината Маврово и Ростуша.

4.1.1 Сообраќајна поврзаност

Населеното место Маврово, просторно е сместено јужно од регионалниот пат Р-409-Маврови Анови-Дебар. Преку овој регионален пат сообраќајно е поврзано со магистралниот пат М4-Гостивар-Кичево-Струга-Ќафасан (граничен премин со Р. Албанија). Исто така, оваа населба непосредно е поврзана со регионалниот пат Р-413, што води заобиколно од Маврови Анови, с. Маврово околу Мавровско Езеро, преку Бунец до Р-409. Од овој регионален пат се двои и регионалниот пат Р-414 Маврово-Галичник. Низ населбата врват и повеќе станбени и пристапни улици кои служат за пристап до секој објект во населеното место Маврово и викенд зоните.

Во однос на изградената сообраќајна мрежа во населеното место Маврово, таа е застапена со асфалтирана сообраќајница дел од регионалниот пат Р-413 со мала ширина (ш= 4-4.5м) и мала пропусна моќ, од која се двојат станбени улици и пристапи до објектите од кои дел се асфалтирани, а дел земјани патеки кои се само трасирани.

Има неколку изведени посебни паркинзи главно околу поголемите хотели, мотели и одморалишта и повеќе паркинзи долж проширувањата на главната асфалтна сообраќајница Р-413.

Следниот дел ќе даде преглед на регионалната и локалната мрежа на патишта кои поминуваат низ општината која сочинуваат магистралниот пат М4 и регионалните патишта Р-409, Р-413, Р-414 и Р-415. Магистралниот пат М4 во еден дел во близина на Маврово се двои од каде што почнува регионалниот пат Р-409 кој води се до Дебар.

Голема распространетост на селата во националниот парк Маврово посочува дека патната инфраструктура е од особена важност во секојдневните активности на населението. Оттука се носи заклучокот дека добра инфраструктура ќе придонесе во забрзување на развојот на регионот.

Покрај регионалниот пат Р-409 во општината поминуваат и регионалните патишта Р-413, Р-414 и Р-415 кои ги поврзуваат населените места со регионалниот пат Р-409 и се во добра состојба. Регионалниот пат Р-409 е доста прометен пат бидејќи се користи како пократка дестинација за да се стигне од Дебар до Скопје. Дополнително овој пат е единствен пат за достава на техничко и огревно дрво од Националниот Парк Маврово како и производите од гипс од фабриката во Дебар до градовите Гостивар, Кичево и Тетово. Неговата ширина изнесува 5 метри иако веќе во поголем дел е проширен и има ширина од 6 метри. Во иднина се планира и остатокот од патот да се реконструира и да добие ширина од 6 метри.

Следнава табела дава детален преглед на состојбата на регионалните патишта кои поминуваат низ општина Маврово и Ростуше.

Фондот за магистрални и регионални патишта на Република Македонија е надлежен за реконструкција на регионалните и магистралните патишта додека пак Јавното претпријатие за патишта е одговорно за нивно одржување. Фондот и Јавното претпријатие склучуваат годишен договор со кој се утврдува видот, обемот и вредноста на работите на одржувањето и заштита на јавните патишта за секој пат одделно, посебно за работите на одржување на проодноста на патиштата во зимски услови, роковите за извршување, надзорот на извршувањето и слично.

Локалната мрежа на општината ја сочинуваат бројни локални патишта кои ги поврзуваат населените места. Локалната власт е одговорна за нивна реконструкција. Оние населени места кои се ситуирани во дијаметар од 5 метри од регионалните патишта Р-409 и Р-415 (Скопје-Дебар-Струга и Охрид-Бошков мост-Кичево) имаат добра инфраструктура додека населените места кои се наоѓаат на поголема оддалеченост се поврзани со локални патишта со помал квалитет. Иако населените места околу Ростуше се поврзани со асфалтни патишта ширината на патот е околу 3 м и е недоволна за да се разминат две коли.

Од друга страна во делот покрај Мавровското Езеро покрај тоа што најголем дел на населените места се поврзани со асфалтен пат сепак има и населени места кои се поврзани со земјен пат или пат покриен со макадам. Така селата Нивиште, Ничпур и Сенце се поврзани со земјени патишта, додека пак селата Дуф, Нисторово и Богдево се поврзани со пат покриен со макадам. Причината за ваквата лоша инфраструктура делумно лежи и поради фактот дека овие села се слабо населени со исклучок на селото Нисторово во кое живеат 120 жители. Единствено село кое не е поврзано со пат е Жужње, но причината за тоа лежи во фактот дека не е населено.

4.1.2 Хидротехничка структура

Мавровскиот регион располага со голем воден потенцијал. Во непосредниот слив на Мавровското Езеро спаѓаат трите реки и тоа: Мавровска, Никифоровска и Леуновска река. Водите од овие реки порано преку Радика течеа во јадранскиот слив, додека денес со изградбата на езерото се префрлени во сливот на Вардар, односно кон Егејскиот слив.

Во рамките на хидрографските особености на Националниот парк посебно значење од повеќе аспекти има Мавровското Езеро. Тоа претставува посебен и значаен хидрографски објект во релјефната пластика на Националниот парк. Всушност, тоа претставува најголемо вештачко езеро во Македонија. Езерото лежи на надморска висина од 1233 м и е со вкупна корисна зафатнина од 274 милиони м³ вода.

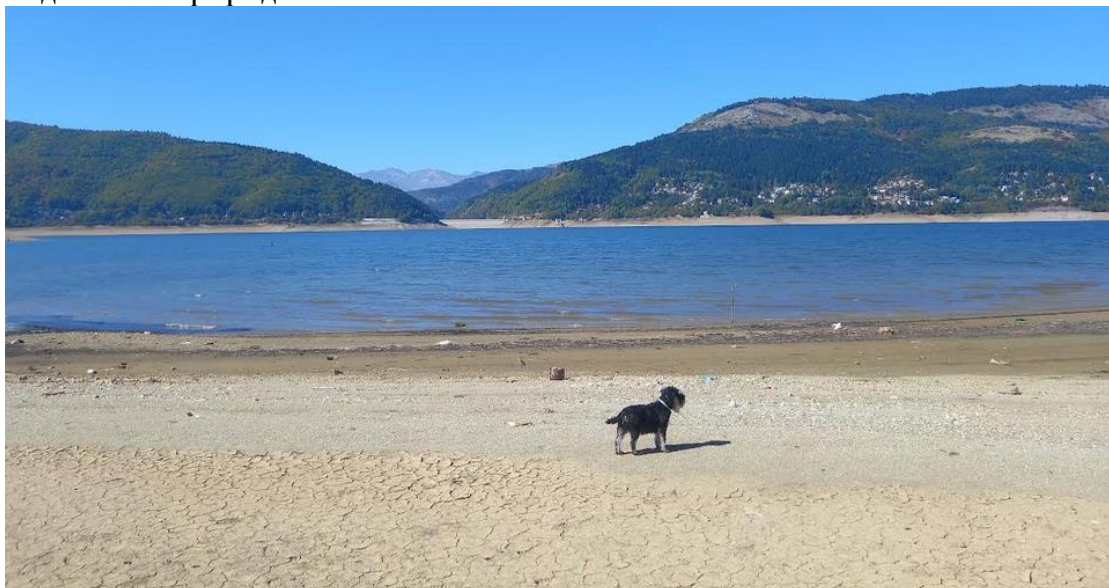
Реките во подрачјето на паркот се релативно богати со вода и прават не толку густа речна мрежа. Овде е најкарактеристична реката Радика која протечува само со својот горен тек. Изворната членка на Радика е доста пространа и зафаќа површина од околу 300 км² дел од водите на членката, преку неа, истекуваат во Јадранскиот слив. Радика е формирана од две помали рекички: Штировица и Црн Камен. Штировица ги собира водите од северната падина на Кораб додека Црн Камен има поголемо сливно подрачје кон кое гравитираат повеќе постојани и повремени водотеци, главно со пороен карактер, кои ги одведуваат водите од највисоките делови на Кораб и Враца. Радика и нејзините притоки имаат планински карактер чии должни профили се одликуваат со брзаци и водопади, а исто така и со голем пад. Рачниот режим во одделни реки е нестабилен бидејќи дел од водите протекуваат низ варовити терени и се губат во нив.

Мавровскиот хидроенергетски систем опфаќа 13 реки, чии води се воведени во Мавровското Езеро. Тука се опфатени реките: Штировица (десна оставка на реката Радика), Бела Река (притока на Штировица), Црн Камен, Ацина Река (Лева оставка на Радика), Бродечка, Кракорница, Богдевска и Врбенска Река, Беличица, Мавровска, Никифоровска и Леуновска река. Водата на Радика, од местото на нејзиното настанување до утоката на Мавровска Река, на составот е воведена во езерото. Тој дел ги свртува левите притоки на Радика и практично е останат без вода во должина од 10 км. На тој сектор се останати само извесен број помали притоки (потоци и поточиња) кои не се каптирани и помалку го влажнат коритото на Радика.

Меѓу реките во долно реканскиот - мијачкиот предел треба да се споменат Говедаречка Река кај Тресонче, Мала Река, Галичка Река, Гарска Река, Белевчица, Мелница, Битушка Река, Видушница и Жеровничка Река.

Според теренските проучувања на Д. Василевски на подрачјето на НП Маврово има повеќе езера кои, според нивниот настанок, може да се поделат на природни и вештачки.

Меѓу природните езера постојат ерозивни и акумулативни. Во нивното создавање како главен агенс се јавува глацијалната ерозија, а врз основа на режимот на акумулираната вода тие имаат постојан, повремен и периодичен карактер. Во сливот на реката Радика постојат 17 постојани езера расположени на следниве планини: Стогово-3, Дешат- 5, Кораб- 8, Шар Планина- 1.

Глацијалните езера се најмногубројни во сливот на реката Радика. Ги нема само на планините Бистра и Крчин. Попознати езера на територијата на паркот се: Корапско Езеро, Мал Кораб, Бачилски Камен, Локув, Турен Камен, Света Недела, Маруша Езеро и многу др.

Периодични езера има само во текот на зимскиот период од годината а во другиот дел се суви и безводни. Овие езера се наоѓаат на Кораб, Дешат, Бистра и Шар Планина.

Посебна туристичка атракција претставуваат понорниците во карстифицираните делови на сливот на Радика, а особено на планината Бистра. Најпознати се Тонивода, Бистрица, Шарен Пејко и Породински поток.

Доста атрактивни се брзациите и водопадите кои ги има покрај сите површински водотеци, по целата нивна дожина. Најголемиот постојан водопад се наоѓа во близина на с. Ростуше на околу 20-тина минути пешачење низ Дуфскиот кањон. Водопадот Дуф е висок околу 28 метри и е доста атрактивен посебно во пролетниот период кога нивото на водата е најголемо.

4.1.3 Економски основи

Концептот на планиран стопански развој утврден со Просторниот план на Република Македонија ќе се реализира со изработка на просторни и урбанистички планови од регионално и локално ниво кои ќе се темелат на основните услови и претпоставки за остварување на целите и определбите поставени во областа на развојот и разместеноста на стопанските дејности.

Стопанството на Републиката, а следователно и стопанството на пооделните општини, со оглед на ограничената сопствена акумулација и потребата за поинтензивен стопански развој и менување на неповолната стопанска структура и натаму ќе биде упатено на користење на дополнителна акумулација од странство.

Основната стратегија во организацијата и користењето на просторот ја сочинуваат такви решенија во просторот кои овозможуваат: поголема атрактивност на просторот, заштита на природните и создадените ресурси и богатства, сообраќајно, информатичко и управувачко поврзување, развој на информациона систем за просторот и животната средина, локациона флексибилност во донесување на инвестиционите одлуки.

Местоположбата на територијата на Маврово, во формирање на македонски национален туристички производ е од големо значење. Веднаш по Охрид и Скопје, може да се смета за трет туристички регион во земјава.

Во поглед на хотелската понуда може да се скенира следната состојба: хотели, одмаралишта, мотели, околу 400 соби и околу 2000 легла.

Тоа значи дека постои активен и оперативен туристички сектор. Бројот на ноќевања во сите (евидентирани) туристички капацитети на ден е 82,9, што значи дека многу од туристичките капацитети не се користат во текот на целата година. Со оглед на ова, има голем туристички потенцијал изразен во број на хотели и останати сместувачки капацитети, кои преку подобра туристичка пропаганда можат да бидат подобро искористени и да обезбедат поголеми приходи општината.

4.1.4 Климатски и микроклиматски карактеристики

Климата на територијата на НП Маврово се разликува според високопланинскиот и долинскиот рељеф. Висинските разлики придонесуваат за разноликоста на климата во одредени региони на паркот.

Фактот дека оваа територија припаѓа на шарскиот планински систем во кој речните долини се благи, овозможува климата на овие простори да отстапува од средноевропскиот климатски тип, поради што има помалку врнежи во текот на годината. Ваквото влијание е условено од блискоста со Јадранското море (на оддалеченост од само 95 км воздушно).

Благата клима е основната причина поради која флората и фауната се претставени со огромен број на растенија и животни кои се специфични исклучително за ваков тип на региони или ретко се наоѓаат во останатите делови од светот.

Во деловите од паркот каде што надморската висина е поголема од 2000 м се забележува влијание на алпската клима, а со тоа и бројот на врнежливи денови во текот на годината тука е поголем. Релефната структура на мавровскиот дел како и висинската поставеност во однос на реканскиот дел од паркот, придонесува климата да биде постудена со позначителни врнежи на дожд и снег.

Ваквата поставеност на територијата на паркот условува да се разликуваат три дела од истиот во кои постојат различни климатски услови. Различната конфигурација на теренот сама по себе влијае на нерамномерното количество на врнежи во текот на годината.

Најмалку врнежливи денови се забележуваат во период на месец август, а најчести се во текот на есенските и пролетните месеци пред се во ноември, април и мај.

Во зимскиот дел има значително голем број на снежни врнежи. Снегот обично започнува да паѓа доцна на есен а се задржува во текот на целата зима. Облачноста претставува значаен климатски фактор кој влијае на врнежите и температурните разлики.

Максимални врнежи се јавуваат во зимските месеци, најмногу во ноември, а минимум во август. Бидејќи најчесто врне во текот на зимските месеци, тоа во голема мера е снег. Број на денови со снег просечно годишно изнесува 75,6, додека месечно во јануари 20, февруари 19,1, март 20,7, април 4,1, ноември 3,6, декември 9,5 и октомври 0,6.

Во подрачјето околу горниот тек на реката Радика и мавровоскиот регион средната годишна облачност изнесува 5,3 десетини, својот максимум го достигнува во месец февруари со 7,1 десетина, а минимумот во јули со 2,5 десетини. Облачноста е најголема во зимскиот, есенскиот и пролетниот период кога се јавува и најголема релативна влажност на воздухот.

Најчести ветрови во мавровското подрачје се оние што дуваат од североисток со честина од 212ф и југозапад (197ф), а најслаби се северо-западните односно југо-источните со 5ф Меѓутоа, Мавровската котлина, која е висока и со релативно плитка депресија затворена од сите страни, нема позначителна циркулација на воздухот.

4.1.5 Енергетски извори и енергетска структура

Од аспект на енергетиката и енергетската инфраструктура со Просторниот план на Република Македонија се дефинираат состојбите, потребите и начините на задоволување на потрошувачката на разните видови на енергија, односно задоволување на потрошувачката со домашно производство.

Размената на електрична енергија помеѓу балканските електроенергетски системи (чии земји најчесто се увозници) е многу значаен фактор за натамошниот развој. Електро енергетските системи на балканските земји треба да бидат поврзани со конективни водови кои што нема да претставуваат тесно грло во трансмисија на потребните количини на електрична моќност. Македонија досега има 400 кВ конективни водови со Грција (кон Солун и Аминдео), Косово (Косово-Б) и Бугарија (Црвена Могила), а во план е градбата на водови кон Србија и Албанија. Во овој регион минува 400 кВ водот Штип-Црвена Могила.

Концептот за целосно искористување на водениот потенцијал на двата најголеми плансински масиви во македонија, Шарпланинскиот и Корабскиот масив започнат уште во далечната 1947 година со почетоците на изградбата на хидро-енергетскиот систем Мавровски електрани не може да се смета за завршен без реализација на проектот Брана Луково Поле и довод на Корабските води. Заради тоа, во изминатиов период

Владата на РМ вложи силни напори за реализација на овие два проекта. Овој проект ќе обезбеди собирање на дополнителни количини на вода од Шарскиот и од Корабскиот Басен и нивно користење за производство на дополнителни 130 GWh електрична енергија во постојните електрани во Мавровскиот систем. Според предвидената динамика, реализацијата на овој проект треба да заврши до крајот на 2015 година.

4.1.6 Геолошки и педолошки карактеристики

На територијата на Маврово карпестите маси се со различна старост и минеролошки состав. Според минеролошкиот состав во склопот на филитоидите, покрај филитите се јавуваат аргилофилити, кварцно-серицитски шкрилци, кварцни шкрилци, метापесочници и др. Истите меѓусебно се менуваат и преоѓаат едни во други, како хоризонтално, така и вертикално. Односот со другите членови главно е постепен и заедно со нив градат синклинални и антиклинални структури со различни димензии.

Карбонатните шкрилци се јавуваат во близина на село Кракорница, покрај Штировица, по долината на Радика и Мавровска Река, на Кожа, Влајница и други места. Калцитските сивобели банковито-масивни мермери се јавуваат во вид на поголеми маси. Констатирани се по долината на река Радика, почнувајќи од село Сенце, па на север до село Ничпур, потоа по долината на Мавровска Река, јужно од селото Белчица, по Адина Река и Кафа Кадис на Кораб.

Масовни варовници се среќаваат на повеќе места на планината Бистра, а најдобро се изразени во близина на селото Галичник.

Подрачјето на НП Маврово се наоѓа во шарпланинската група планини од шаркопадинскиот систем. Според денешните граници, ова подрачје ги зафаќа јужните разграноци на Шар Планина, дел од масивот Кораб и планината Бистра кои граничат со сливот на реката Радика.

Мавровското езеро го опкружуваат разграноците на планините Бистра и Шар Планина. Релефот е особено развиен и располага со 52 врвови високи над 2000 м.н.в, кои се распоредени на сите околни планини.

Највисок врв е Голем Кораб чија висина изнесува 2764 м.н.в, и истиот воедно е највисок врв во државава. Врвот Голем Кораб е вистинска туристичка атракција и со последните мерења се смета дека е за неколку метра повисок од врвот Триглав во Р.Словенија кој моментално важи за највисок врв на просторите на екс Југославија.

Најниска точка е месноста Бошков мост на вливот на Мала река во Радика со 600 м.н.в. Планината Бистра се карактеризира по тоа што на неа се истакнуваат бројни возвишенија издигнати над највисоката флувијална површина. Бистра има најголем број на врвови повисоки од 2000 м. Највисокиот нејзин врв е Меденица (2163). Сливното подрачје на горниот тек на Радика има изразита планинска релефна структура каде што се допираат ограноците на Кораб и Шар Планина.

На Кораб највисок врв е Голем Кораб на височина од 2764 м. Во јужниот северниот и источниот правец на Кораб се издигаат повеќе врвови над 2000 м.н.в. како Корапска Врата и др. Еден од најинтересните облици настанати со карстната ерозија се и карстните полиња. На планината Бистра се наоѓаат 14 карстни полиња (Тонивода, Говедарник, бардаш, Султаница, Солумуница, Суво поле, Мал и Голем Брезовец, Чукни Топаница, Долно и Горно Поплџе, Три Бари, Три Гроба и Лазарополе).

4.1.7 Сеизмика

Според сеизмичката реонизација, подрачјето се одликува со релативно високи сеизмички активности при што се можни потреси од 7⁰-8⁰ по Меркалиева скала. Истото се карактеризира со појави на нестабилност на теренот кои се од локален карактер, ограничени на помали површини. Поради тоа се неопходни претходни испитувања на теренот при секоја градба на објекти.

4.1.8 Население

Општина со 8.618 жители, која се простира на територија од околу 680 км², сместена во западниот дел на Р. Македонија, претежно ридско-планинска која изобилува со прекрасна природа и знаменитости. Особено погодна за зимски и планински туризам.

Иако бројот на жители во општината има тенденција на опаѓање, сепак проектираниот број на население се зголемува, благодарение на зголемениот интерес за развојот на Маврово и околината како туристички центар.

4.1.9 Природно наследство

Во близина на планскиот опфат кој е предмет на изработка на овој документ е Националниот парк Маврово. Во продолжение ќе дадеме карактеристики за Националниот парк Маврово.

Националниот парк Маврово е дефиниран со Просторен план донесен 1988 год. и е најголем национален парк во Македонија со површина од 73.088 ха. Подрачјето на паркот ги опфаќа јужните делови на Шар Планина, западните и централните делови на Бистра и сите делови на Кораб и Дешат што се во границите на Република Македонија. Оваа карактеристика претставува разновиден релјеф составен од овие четири орографски целини: Кораб, Јужна Шара, Дешат и Бистра.

Подрачјето на Националниот парк „Маврово“ располага со мошне големи вредности на природната средина и споменици на култура кои имаат големо значење. Паркот поседува вредности на природна средина како автентична природа со свои природни убавини и вредности на растителниот и животинскиот свет, геолошки, геоморфолошки, хидрографски и пејсажни вредности.

За растителниот свет на паркот карактеристично е богатството и разновидноста на вегетацијата.

Исто така, има и исклучително фаунистичко богатство со разновидност и многубројност на видовите кои се голем придонес на вредностите на природната средина на паркот.

Како вредност на природната средина се и геолошките карактеристики со својата сложена геолошко-тектонска градба на теренот како и геоморфолошките својства на теренот.

Паркот поседува и големи вредности на природната средина со неговите хидрографски елементи-Мавровското Езеро и Радица со своите притоки.

Пејсажните карактеристики и специфичности на паркот заземаат значајно место во вредностите на природната средина. Пејсажните вредности ги сочинуваат разновидноста и богатството на растителниот и животинскиот свет, формите на четирите орографски целини, кои создаваат прекрасен пејсаж и извонредна убавина, како и хидрографските вредности и вегетациониот пејсаж кој го создаваат буковите шуми околу Езерото и сл.

4.1.10 Културно - историско наследство

На подрачјето на катастарската општина Ново Село, кое е предмет на анализа има евидентирани недвижни споменици на културата (Експертен елаборат):

- Археолошки локалитет Крст, Ново Село, доцен среден век;
- Археолошки локалитет Св. Ѓорѓија, Ново Село, среден век;
- Археолошки локалитет Св. Петка, Ново Село, доцен среден век;
- Споменик на паднатите борци во НОВ, Ново Село, 20 век.

Во Археолошката карта на Република Македонија, која ги проучува предисториските и историските слоеви на човековата егзистенција, од најстарите времиња до доцниот среден век, на анализираното подрачје на планскиот опфат нема евидентирани археолошки локалитети.

4.1.11 Вегетација и пејсаж

Просторот што го зафаќа Маврово со поширокото опкружување обилува со разноврсни, динамични, богати пејсажи со многу значајни природни вредности и убавини. Основните елементи и просторни вредности кои го чинат богатството и карактеристиките на пејсажот произлегуваат од разновидноста на релјефните и топографските особености, богатството на вегетационските комплекси и водните токови.

Пејсажните карактеристики и специфичности на паркот заземаат значајно место во вредностите на природната средина. Пејсажните вредности ги сочинуваат разновидноста и богатството на растителниот и животинскиот свет, формите на четирите орографски целини, кои создаваат прекрасен пејсаж и извонредна убавина, како и хидрографските вредности и вегетациониот пејсаж кој го создаваат буковите шуми околу Езерото и сл.

4.2 Опис на сегашната состојба со животната средина во планскиот опфат

Основен предуслов за идентификација на проблемите со животната средина и поставување на стратешки цели за надминување и унапредување на истите е идентификацијата и оцената на сегашната состојба со медиуми на животната средина (воздух, вода, отпад, почва, биодиверзитет, бучава), како и со користењето на земјиштето и природните ресурси во општината.

Со оглед на тоа што во планираниот простор до сега не се вршени мерења, следења и истражувања на основните витални компоненти воздухот, водата, тлото, бучавата и тврдиот отпадок, пореметувањата во екосистемот во целост не можат да се откријат, а оценката за состојбите произлегува исклучиво од дејствувањето на човекот и неговите активности во овој простор.

Воздух

Согласно Директивите на Европската Унија, загадувањето е непосредно или посредно внесување, како резултат на човековите дејствија, на материи, вибрации, топлина или бучава во воздухот, водата или во почвата, кои што можат да бидат штетни по човековото здравје или по квалитетот на животната средина, од кои што може да произлезе штета по материјалниот имот или кои што ги нарушуваат или влијаат врз природните убавини и другите легитимни начини на користење на животната средина.

Во овој контекст значајни мерки кои придонесуваат за надминување на проблемот со загадување на воздухот се:

- Зголемување на површините со зелени насади и дрвореди;
- Подобрување на коефициентот помеѓу изградените и слободните површини;
- Подигање зелени појаси на места каде тоа е овозможено и др.

Главен извор на загадување е индустријата која во екосистемот емитура, гасови, пареи, чад магла, прашина и аеросоли. Загадувањето на воздухот најповеќе е резултат на преработка на сулфидни концентрации на обоени метали, како и на согорување на кокс и други карбофилни горива во индустријата и домаќинствата.

На загадувањата на воздухот многу влијае топографијата на теренот, висината на индустриските оџаци и атмосферските услови. Најкритично загадување е во услови на отсуство на хоризонтално и вертикално струење на воздухот, особено кога е истото проследено со температурни инверзии.

Врз основа на согледаните состојби со загадување на воздухот може да се заклучи дека иако податоците со кои во моментот се располага не укажуваат на постоење опасност и ризик, сепак постои потреба од мониторинг на состојбата со загадување на воздухот за да навреме се сигнализира во случај на влошување, како и превентивна заштита.

Квалитетот на воздухот е еден од поважните чинители на кои треба да се внимава при планирање на просторот заради спречување на деградација на истиот со имплементација на планскиот документ.

Вода

Колку водите во одреден простор може да се сметаат за воден ресурс зависи од можноста за нивно искористување, односно од можноста за реализирање на водостопански решенија со кои водите ќе се искористат за покривање на потребите од вода за населението, земјоделството, индустријата и заштитата на живиот свет. Водата како ресурс ја има многу помалку од присутните води што треба да се има секогаш во предвид при планирањето за нејзино искористување.

За подмирување на потребите на вода најзначајни се површинските води, бидејќи тие се најраспространети, најблиски се до местата на човековата активност, обезбедуваат живот и развој на екосистемот.

Издашноста на подземните води зависи од климатските, морфолошките и хидрогеолошките карактеристики на просторот. Овие води поради посебниот квалитет се значајни и може да бидат корисни за покривање на потребите од вода.

Населените места во Маврово и Ростуше на различни места го имаат решено проблемот со водоснабдувањето. Водоснабдувањето на населените места и туристичките населби околу Мавровското Езеро се врши со неколку одделни водоснабдителни системи. Некои од системите се меѓусебно поврзани и се надополнуваат, додека останатите се потполно независни. Со повеќето од системите управува ЈКП Маврово, додека со некои месните заедници.

Единствено населено место кое нема организирано снабдување со вода е селото Врбјани, кое се снабдува со вода од локалните извори.

Загадувањето на водните текови и реките на општина Маврово и Ростуша доаѓа најчесто од фекалните канализациони води, како и од дивите депонии на комунален отпад. Поголем дел од населението во општина Маврово и Ростуше немаат систем на канализација. Само 9% од домаќинствата се поврзани со канализација, додека во поранешна општина Ростуше оваа бројка изнесува 12,5%. Согласно овие податоци може да се заклучи дека состојбата е загажувачка во сите населени места во општина Маврово и Ростуше.

Во регионот околу Мавровското Езеро покрај куќите на постојните жители има и 1106 викендици и 16 хотели чиј вкупен број на легла изнесува 1788. Собирањето и одведувањето на фекалните отпадни води од населените места и викенд населби се врши неорганизирано, со неколку стари поделни канализациски системи кои покриваат минимален дел од локалитетот. Прифатените отпадни води неконтролирано се испуштаат во локалните речни токови, директно во Мавровското Езеро или во индивидуални септички јами. Малите постојни канализациони системи не се одржуваат и со нив никој не управува. Во поглед на третманот на отпадните води, со исклучок на три хотелски објекти Хотел Макпетрол, Хотел Српа и Рекреативниот Центар Бунец, кои поседуваат локални пречистителни станици за минимален капацитет за сопствени потреби, не постои инфраструктура за пречистување на водите. Сепак не постојат податоци дали овие пречистителни станици се во функција. Канализационата вода што доаѓа од хотелите го завзема првото место како загадувач. Засега 79% од оптоварувањето произлегува од викенд куќите, додека 21% од хотелите.

Имајќи во предвид дека од особена важност е третманот на канализациските води со цел да се спречи загадувањето на водите на реките во рамки на општината потребно е да се изградат канализациони системи и пречистителни станици.

Отпад

Комунален отпад претставува секаков вид на отпад што се продуцира од домаќинствата, јавните и економските установи и претпријатија и институциите на една урбана средина. Отпадот што се продуцира од индустријата, земјоделието и рударството, како и патогените остатоци од изумрени животни не спаѓаат во овој вид на отпад.

Во минатото, отпадот што го создавал човекот од задоволувањето на своите животни потреби бил во количини и облик што природата била способна сама да го разгради до облик на изворна материја, со што се воспоставила рамнотежа помеѓу човекот и неговата околина. Меѓутоа, во поново време на интензивен индустриско технолошки развој од една страна и демографската експлозија и преголема густина во населеност од друга, сведоци сме на суперпродукција на цврст отпад во количини и облик кој природата неможе самостојно да го разгради со што се нарушува рамнотежата помеѓу човекот и неговата животна околина. Цврстиот отпад се повеќе ги освојува земјените површини, ја загадува почвата, воздухот и површинските и подземните води.

Општина Маврово и Ростуше се соочува со проблеми поврзани со комуналниот отпад. Секојдневните активности на луѓето во своите живеалишта, дворови, бизниси резултираат со комунален отпад кој претставува голем загадувач на животната средина. Во рамките на општината Маврово и Ростуша, ЈКП Маврово е задолжено за собирање и отстранување на комуналниот отпад во населените места околу Мавровското Езеро (поранешна општина Маврови Анови), а од месец декември 2008 година и за селото Жировница. Проблем кој се јавува е недостигот на контејнери и канти, за да се задоволат потребите.

Бучава

Проблемот на бучава на подрачјето на општина Маврово и Ростуша досега не е анализиран и истражуван. Во овој регион изворите на создавање на бучава не се од таков вид да овој проблем во животната средина претставува значителна закана за здравјето на луѓето.

Бучавата произлегува од урбаните активности и тоа:

- Сообраќај;
- Производни и деловни процеси;
- Бучава од ентериерно потекло (стамбени згради, трговско деловни центри и сл).

Растителен и животински свет

Природните карактеристики на пределот, планините, реките, нивните клисури, планинските езера условиле развиток на извонредно богата флористичка разновидност.

Природните карактеристики на планините, реките, нивните клисури, планинските езера, локви и други делови, кои влегуваат во составот на НП Маврово, нивната местоположба, геолошка историја, релјеф, геолошката подлога, климатските карактеристики и друго, условиле развиток на извонредно богата флористичка разновидност, претставена со околу 1700 растителни таксони, помеѓу кои посебно значење имаат ендемичните и реликтните видови.

Во Маврово се наоѓаат класични наоѓалишта со над 25 растителни таксони, од кои поголемиот број се со валиден таксономски статус, а дел од нив се локални ендемити. Наоѓалиштата на некои од нив се засега и единствени познати за територијата на Република Македонија. Тука се присутни и поголем број на ретки видови, кои се регистрирани на овој простор, додека во останатите делови на Македонија се сретнуваат на ограничен број локалитети.

Птици

За време на истражувањата спроведени во периодот март- ноември 2010 год. посетени се скоро сите типови на станишта на НП Маврово од најниските (Бошков Мост) до највисоките делови (Кораб, 2743 м). При тоа потврдено е присуството на 129 видови на птици од кои 68 видови се нови за орнитофауната на НП Маврово. Еден вид *Phoenicurus erithrogaster* е нов вид за Орнитофауната на Македонија и Балканскиот Полуостров. Од вкупниот број на видови во НП Маврово има 2 СПЕЦ 1 видови (1,5%) и 7 (5,4%) СПЕЦ 2 видови кои се всушност видови од највисок заштитарски интерес и за кои треба да се превземат најитни мерки за нивен редовен мониторинг и пратење на состојбата и по потреба превземање на мерки за подобрување на нивниот статус во НП Маврово. Анализата на категориите според Европскиот статус на загрозеност покажува дека во НП Маврово престојуваат 32 видови (24,8%) со загрозен статус (V, R, D) односно секој 4-ти вид е со статус на загрозен вид во европски размери за кого треба да се превземат мерки за нивна заштита преку соодветно управување на видови и станишта. Од листата на директивите за дивите птици при советот на Европа во НП Маврово се среќаваат 19 видови (14,8%) од листата бр. 1 за кои е потребна стриктна и неодложна заштита. Понатаму во Орнитофауната на НП Маврово се застапени 45 видови односно 34,9% од вториот додаток на Бернската конвенција. За двете групи се потребни соодветни мерки за подобрување на нивниот статус било преку соодветни мерки на национално ниво или преку соработка со соседните држави во

регионот. Во НП Маврово се среќаваат 23 CORINE видови (17,8%), односно видови кои исто така побаруваат најитни мерки за заштита. Сето предходно ја потврдува големата значајност на НП Маврово по однос на неговиот орнитолошки состав, односно нивниот голем процент на видови со висок заштитарски интерес на европско и светско ниво.

Без'рбейници

Имајќи ги во предвид анализите направени врз безрбетните животни во Паркот, како и валоризационата анализа направена за сите аспекттивни групи, особено пеперугите, се дојде до сознание за релевантните податоци за видовото богатство во НП Маврово.

Анализите покажаа дека Паркот во фаунистички поглед се одликува со големо разнообразије. Убавиот, богат и разновиден амбиент, присуството на бројни растителни заедници како и разноликоста на биотопите условиле појава и присуство на богат и разновиден животински свет. Во рамките на Паркот се среќаваат поголем број ендемски видови организми, особено од светот на инсектите.

Водоземци

Врз основа на литературни податоци, необјавени податоци на авторот на овој извештај, анализа на музејските збирки, како и теренските проучувања, за територијата на Заштитеното Подрачје Национален Парк Маврово, утврдено е присуство на вкупно 11 видови на водоземци, што претставува 73.3% од Македонската фауна на водоземци, претставена со вкупно 15 видови.

Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на РМ на просторот предложен за изработка на овој план, нема регистрано ниту евидентирано природно наследство.

4.3. Сегашни проблеми со животната средина во и околу планскиот опфат

Проблемите со животната средина во општина Маврово и Ростуша и предметниот опфат, беа идентификувани преку анализа на постоечката состојба со животната средина за општината со што се евидентирани клучните проблеми и предложени се мерки во облик на Акционен план за нивно надминување.

Најосетливи елементи на животната средина во предметниот опфат (Елементи на СОЖС)					
Води	Воздух	Отпад	Климатски фактори	Население	Материјални добра

Елементи на СОЖС

Проблемите со генерирање на отпадот се разгледуваат како влијание врз површинските и подземните води, влијание на загадувањето на почвите и индиректно како влијание врз квалитетот на воздухот и почвите и создавањето на стакленички гасови (климатски промени).

Врз основа на евидентирање на најосетливите елементи на животната средина во планскиот опфат кои се нарекуваат и елементи на

Стратегиска оцена на животната средина (Елементи на СОЖС) се воспоставуваат цели на стратегиска оцена на животна средина (Цели на СОЖС) и се дефинирани можни индикатори за секоја цел.

Во процесот на Стратегиска оцена на влијание на планскиот документ врз животната средина важно е да се види како, на кој начин, со која јачина и интензитет целите на планскиот документ влијаат врз целите на СОЖС со цел да се предвидат мерки за спречување на влијанијата и да се предложи соодветен план за мониторинг на индикаторите за секоја цел на СОЖС.

Елементи на Стратегиската оцена на животна средина	Проблем	Релевантно опфтен проблем
Воздух	Нарушен квалитет на воздухот од зголемен сообраќај	x
	Мал број на поставени филтри од индустриските капацитети	x
Вода	Испуштање на санитарни води без претходен третман	x
	Недоволно планирање на промените во намената на земјиштето	x
Отпад	Постоење на диви депонии	x
	Непостоење депонија за отпад штетен по здравјето на луѓето	x
Почва	Загадување на почвата со хемиски средства	x
	Диви депонии на територијата	x
Предел	Узурпација и деградација на просторот	x
	Недоволна застапеност на паркови и зелени површини во урбаната средина на општината	x
Население	Ниска еколошка свест кај граѓаните во општината	x
	Невработеност	x
Климатски фактори	Користење на огревно дрво за затоплување	x
	Непостоење стратегија за искористување на алтернативни извори на енергија	x
Материјални добра	Постоење на бесправни градби	x

Сегашните проблеми со елементите на животната средина

5. Состојба без имплементација на планскиот документ

За значењето на реализација на Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше треба да се земе во предвид и сегашната состојба со најосетливите елементи на животната средина на планскиот опфат.

Исто така, се разгледува опцијата без да се спроведе планската активност, односно работите да останат во првобитната положба.

Во конкретниов случај, доколку Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше:

- Непланско искористување на просторот;
- Појава на некомпатибилни дејности;
- Земјиштето и понатаму ќе остане земјиште со помала економска вредност;
- Неконтролирана изградба на бесправни објекти;
- Нарушување на квалитетот на медиумите во животната средина;
- Интензивно загадување со отпадни материи (цврст, комунален и други видови отпад) и постоење на диви депонии;
- Нема развој на стопанството;
- Намалени приходи во буџетот;
- Слаб социо-економски развој;
- Нарушено здравје на населението;
- Намалена можност за вработување;
- Пораст на миграција кон поголемите градови;
- Намален животен стандард;
- Нереализацијата на планскиот опфат ќе се испушти можноста за економски-одржлив развој.

6. Алтернативи и чинители за избор на алтернатива

Реализацијата на Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше од особено значење за реализирање наменски содржини и функционална операционализација за развој на планскиот опфат и општината.

Реализацијата на овој Плански документ е од фундаментално значење и претставува основа за негово економско оживување.

Секако, особено значајно е за изготвување на стратешка оцена, што е и вообичаена постапка да се изанализира опцијата од неспроведување на планското решение со што состојбата би останала онаква каква што е. Во таквиот случај реално е да се очекува да не се промени фактичката состојба, односно да продолжат трендовите на уште поголема пасивизација на анализираниот плански регион.

Во случај на нереализирање на планскиот опфат се очекува да:

- Социјално-економскиот статус ќе иницира поголема стагнација;
- Продолжување на трендот миграција;
- Невработеноста нема да се намали;
- Намалување на вредноста на земјиштето;
- Узурпација на просторот со дивоградби и други неплански и некомпатибилни содржини;
- Непланско и неорганизирано уредување на просторот со што негативно ќе се одрази врз медиумите во животната средина;
- Искористување на слободни површини со нелегални градби.

Со реализирање на планскиот опфат се очекуваат неколку позитивни аспекти:

- Поволна географска положба;
- Добри микроклиматски услови;
- Отварање нови работни места;
- Либерализација на пазарот со нафтени деривати;
- Предвидената содржина ќе овозможи зголемен степен на урбанизација со максимално искористување на просторот, остварување на функции со директни или индиректни економски ефекти.

Планот се покажува како соодветен бидејќи се наоѓа во близина на автопат и секоја друга намена би била несоодветна.

Со реализација на планот се овозможува локацијата да прерасне како единствена просторна и функционална целина овозможува развој на овој и поширокиот простор кој ќе даде голем допринос за развојот на локалната и национална економија, истовремено имајќи го за цел анимирањето на интересот на странски инвеститори за реализација на предложената програма како ориентација во актуелните економски тенденции на државата.

7. Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина

Ваквите појави кои како претпоставка може да се јават од имплементацијата Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше, може да се анализираат од негативен аспект, како и од аспект на перспективни, односно позитивни влијанија.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина не ги анализира поединечните развојни проекти, туку влијанијата врз медиумите на животната средина од глобален аспект. Значи, со извештајот се прави само проценка на можните негативни влијанија врз животната средина, додека во подоцнежните фази, преку Студиите за оцена на влијание врз животната средина или Елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска на основа на укажаните ризици се прават детални анализи и препораки.

Согласно Законот за животна средина и Уредбата за определување на критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина потребно е да се утврди потреба за спроведување на постапка за оцена на влијанието на проектот врз животната средина. Потребата од оцена на влијанијата врз животната средина ја донесува Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина. Согласно Законот за животна средина, како и Законот за заштита на природата, правните или физичките лица кои вршат дејности или активности кои не спаѓаат во проектите за кои се спроведува постапка за оцена на влијанието врз животната средина се должни да изготват Елаборат за заштита на животната средина, со цел да се оцени влијанието на дејностите или активностите врз животната средина, пред да започнат со спроведување на проектот и истиот да го достават до органот надлежен за одобрување на спроведувањето на проектот.

Влијание врз демографскиот фактор

Реализацијата на предвидената содржина од планскиот опфат не само што ќе ја запре економската миграција на локалното население туку и ќе претставува позитивен стимул за демографскиот развој. Исто така, ќе има позитивни влијанија на долгорочна основа и на зголемување на наталитетот, како уште еден позитивен елемент на демографскиот развој. Ова од причина што инвестиционите вложувања за реализација на оваа планска содржина ќе значат зголемување на животниот стандард и квалитетот на живеењето.

Влијание врз човековото здравје

Заради намената на објектите предвидени за изградба надвор од зоната на домување и индивидуалните станбени објекти не се очекува да се предизвика негативни влијанија врз здравјето на локалното население.

Можни влијанија би имало при изградба на опфатот, но тоа ќе биде само во период на изградбата за што ќе се предвидат посебни мерки во Студијата за оценка на влијание врз животната средина или елаборатите за животна средина.

Со имплементацијата на планот може да се предизвикаат евентуално одредени негативни влијанија врз здравјето на луѓето од аспект на:

- Неправилно управување со животната средина;
- Неправилно постапување со отпадот од расчистувањето на теренот во подготвителните активности.

Поради транспортот на градежен материјал, работната сила, како и бучавата предизвикана од зголемениот сообраќај која може да се покачи, но само во периодот на градежната фаза. Емисијата на прашина и издувни гасови од моторните возила и тешката механизација ќе се покачат поради изведување на градежни активности.

Обезбедувањето на парковско и заштитно зеленило и останато хортикултурно уредување на просторот ќе биде во функција на подобрување на здравјето на луѓето што е опфатено и со планската содржина во планскиот опфат каде ќе се имплементира планот.

Подетална анализа од евентуалните влијанија врз човековото здравје ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина од различни аспекти на медиумите на животната средина што е и законска обврска.

Влијание врз социо-економската состојба

Имплементацијата на Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше ќе има позитивно влијание врз социо-економскиот развој на општината и пошироко во стимулирање на економските активности, зголемување на стапката на економскиот раст, зголемување на доходот по глава на жител, проектирањето, комуналните дејности, градежништвото, трговијата и сл., зголемување на приходите на локалната самоуправа, подобрување на комуналната инфраструктура, подобрување на инфраструктурата и уреденост на просторот и зголемување на квалитетот на живеењето.

Влијание врз квалитетот на амбиентниот воздух

Со Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше не се очекуваат особени влијанија врз амбиентниот воздух.

Според класата на намена во планот, не се очекува да се наруши квалитетот на воздухот.

Евентуалните влијанија од овој вид ќе бидат детално анализирани при изработката на студиите за оценка за влијанието на животната

средина или елаборатите за заштита на животната средина од сите аспекти на животната средина, како би се оствариле поволни услови за чист воздух, што е и законска обврска.

Влијание врз климатски промени

Со оглед на локацијата на која се предвидува реализацијата на оваа планска содржина не се очекува дека ќе има нарушување на квалитетот на воздухот во поширокиот регион или климатски промени. Влијанието на фугитивните емисии во воздухот од издувните гасови од возилата ќе се ублажи со планираното заштитно зеленило. Предвиденото планско решение со обезбедување на заштитно зеленило и богато хортикултурно уредување во и околу самиот комплекс ќе претставува основа да се очекува дека тоа нема да придонесе кон значајни нарушувања на квалитетот на воздухот во поширокото подрачје или да доведе до климатски промени.

Влијание предизвикано од зголемена бучава

Во фаза на имплементација на планираните активности за инфраструктурно опремување на планскиот и изградба на инфраструктурната мрежа треба да се очекува зголемена бучава.

Во функционалната фаза на пумпната станица со пратечки објекти не се очекува зголемено ниво на бучава од работните активности како и од зголемениот број на возила кои ќе гравитираат во овој локалитет.

Доколку при имплементација на планскиот опфат се применат мерките дефинирани согласно Стратегиската оценка на влијанијата врз животната средина од секоја посебна активност ќе се намалат очекуваните ефекти од зголемена бучава и ќе се сведат на дозволените нивоа, во согласност со Законот за бучава.

Влијание од вибрации

Во планската задача за реализацијата на планскиот опфат не се предвидени дејности кој ќе продуцираат постојани извори на вибрации, освен во периодот на изградба на објектите и инфраструктурата.

Влијание врз квалитетот на водите

Идентификувани извори на емисии на отпадни води во опфатот се санитарните и отпадните води. Ако неправилно се управува со истите може негативно да влијаат врз површинските и подземните води и да го загрозат квалитетот на околното земјиште.

При функционирањето на пумпната станица квалитетот на површинските и подземните води може да биде нарушен од евентуално неправилно управување со отпадот, неправилното ракување и складирање на суровините, маслата и горивата.

Подетална анализа од евентуалните влијанија врз квалитетот на површинските и подземните води ќе се разгледаат во понатамошните фази

преку изработката на студиите за оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска.

Влијание врз почвата

Евентуалните влијанија врз почвата може да произлезат од несоодветна имплементација на проектот, генерираниот отпад, издувните гасови од превозните средства и сл.

Значајни влијанија врз почвата не се очекуваат, бидејќи во Планот се предвидени мерки и решенија за комуналната инфраструктурна мрежа, управување со отпадните води и отпадот кој ќе се генерира во комплексот. Комунален отпад може да се појави доколку работниците кои работат не го отстранат.

Евентуални влијанија врз почвата може да се очекуваат во случај на несоодветно управување и ракување со отпадните масла и отпадните води. Во планската документација се предвидени активности за правилно управување со отпадните води.

Подетална анализа од евентуалните влијанија врз квалитетот на почвата ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за Оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска.

Влијание врз пределот

Имплементацијата на Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше не се очекуваат негативни влијанија врз пределот.

Влијание врз културното наследство

На самиот планскиот опфат не се очекуваат негативни влијанија на културното наследство, со оглед дека не се евидентирани археолошки или културни споменици.

Според законот, доколку се појави некое археолошко наоѓалиште ќе се постапи согласно со одредбите од член 65 од Законот за заштита на културно наследство („Сл. Весник на РМ” бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19).

Влијание врз биодиверзитетот (флора и фауна)

Имплементацијата на планот, може да предизвика одредени влијанија врз флората и фауната, заради деградирање на живеалиштата. Голем број на активности кои би се одвивале со реализацијата на планскиот опфат може да предизвикаат нарушување на биолошката рамнотежа во областите каде што тие се одвиваат и да имаат директно или индиректно влијание. Потенцијални влијанија можат да се јават како

резултат на прекумерната урбанизација, лошата комунална инфраструктура, несоодветното депонирање на отпадни материи и сл.

Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија на просторот кој е предмет на разработка на Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше нема евидентирано, ниту регистрирано природно наследство.

Поцелосна анализа од сите аспекти на евентуалните влијанија врз биодиверзитетот ќе бидат предмет на посебни студии или елаборати согласно Законот.

Влијанија врз материјалните добра

Имплементацијата на Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше ќе ја зголеми економската вредност на земјиштето во планскиот опфат и пошироко.

Влијанија по однос на генерирање на отпад

При реализација на Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше, за очекување е генерерирање на отпад. Со планскиот документ предвидено е отпадот соодветно да се собира и превзема. Исто така, евентуалното влијание врз почвата може да се предизвика од неправилното управување со отпадот, отпадните масла како и милта од несоодветното сервисирање на септичката јама.

Примарната селекција на отпадот треба да се предвиди како континуирана активност при реализација на планот.

Се препорачува сите овие активности да бидат опфатени со изработката на Студиите или Елаборатите согласно Законот.

Влијанија од несреќи и хаварии

Можни несреќи и хаварии кои би настанале од имплементацијата на овој плански опфат е појава на пожар, елементарни непогоди и други хаварии. Во планскиот опфат се разработени мерки за заштита на човекот, материјалните добра и животната средина од природните катастрофи.

Како можни предизвикувачи на несреќи и хаварии во планскиот опфат се транспортот на горивата, нивното преточување и складирање.

За успешно функционирање на заштитата од несреќи и хаварии предвидени се мерки за заштита од пожари, односно сите објекти се лоцирани така да се пристапни за пожарните возила, а ширината на пристапот не смее да биде помала од пропишаниот со што ќе се

овозможува лесна подготовка и ставање во дејство на потребната опрема за борба против пожарот и спасување на луѓето. Ивичниците на пристапниот пат мора да бидат закосени поради лесен пристап на пожарните возила до објектите.

Планирањето и изработката на техничката документација треба да е во согласност со Законот за заштита на пожар.

Деталната анализа на овие влијанија ќе биде со Студиите или Елаборатите согласно Законот.

8. Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементација на планскиот документ

Заштитата и унапредувањето на животната средина е темелна вредност на Уставот на Република Македонија (член 8) и е регулирана со Законот за животна средина, како и останатите закони и подзаконски акти кои се наведени во овој Извештај. Овој Извештај, кој се базира на релевантните податоци од Просторниот план на Република Македонија, Националниот Еколошки Акционен План, секторски студии за одредени области, како и податоци утврдени на самиот локалитет, предвидува и мерки за заштита на животната средина од влијанијата кои се очекуваат со имплементацијата на планската документација, а кои е потребно да се испочитуваат во текот на подготовката на планската документација.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Селектирано и организирано депонирање на отпадот во депонија;
- Зачувување на амбиенталните и естетските потенцијали на просторот;
- Изведба на современа инфраструктура;
- Соодветен третман на отпадните води;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето;
- Спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство;
- Доследно спроведување на планот.

Секое неконтролирано истекување на нафтените деривати во животната средина претставува можност за нејзино загадување. При таков случај сите медиуми на животната средина ќе бидат погодени. Воздухот преку испарување на дериватите, почвата преку директен контакт со неа и површинските и/или подземните води преку измивање со дождови или директно преку исцедување на дериватите во подолните слоеви на почвата.

Во поглед на озеленувањето, да се планираат соодветни профили на дрвореди покрај сообраќајниците како и покрај другите инфраструктурни објекти кои можат негативно да влијаат на квалитетот на животната средина. Изборот на зеленило треба да се усогласи со условите за заштита и негова намена. Диспозицијата на високите дрвја да биде усогласена со трасите на подземните инсталации, додека изборот на видот на озеленувањето да биде во согласност со условите во работната средина, односно способноста на повеќе апсорпција на штетни гасови и кои немаат посебен третман за одржување. Согласно Законот за урбано зеленило, процентуалната застапеност на зелената површина да се дефинира со Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање зависно од локацијата, намената и големината на градежната парцела.

Во зоната на бунарот се забранува сервисирање на моторни возила, пасење на стока, закопување на умрени животни, складирање на отпад,

испуштање на материи кои по својот состав се опасни и штетни, употреба на агрохемиски средства, изградба на септички јами, копање на канали, изведување на земјени работи и сл. При лоцирањето на бунарите да се почитува Законот за води за одредување на заштитните зони на бунарите.

Бидејќи водоснабдувањето со техничка вода се врши од подземен бунар, потребно е да се направат испитувања со кои ќе се утврди и квалитетот на водата, односно дали физичко-хемиските и бактериолошки карактеристики на водата ќе одговараат за соодветната намена.

Канализационата отпадна вода ќе се третира во пречистителната станица. Подетална анализа од влијанијата врз животната средина од поставувањето на пречистителната станица и нејзиниот и капацитет ќе се разгледаат во понатамошните фази со архитектонско-урбанистички проект преку изработката на студиите за Оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска.

При изработка на Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше да се има во предвид дека предметната локација се наоѓа во III заштитна зона на изворот Рашче (зона на хигиенско епидемиолошко следење и набљудување), заради што треба да се почитуваат одредбите пропишани во Одлуката за утврдување на границите на заштитните зони на изворот Рашче и определување на мерките за заштита („Сл. Весник на СРМ” бр. 36/90), кои се однесуваат на оваа зона. Согласно Одлуката за утврдување на заштитните зони на изворот Рашче и определување на мерките за заштита, во оваа зона мора да се применуваат условите за испуштањето на отпадните води во отоврени водотеци од II класа на местото на испуштање во сливовите на Мавровско Езеро, Горна Радика и сливот на реката Вардар спротиводно од Гостивар.

На изворот на реката Вардара - Вруток изграден е возодафат од кој се водоснабдуваат градот Гостивар и селата Равен, Мердита, Здуње, Дебреше, Горна и Долна Бањица, Балин Дол, Беловиште, Мало Турчане и Чајле. Со Одлука за определување на заштитни зони за заштита на водите за водозафатниот објект извор Вруток, мерки за заштита, услови и начин на воспоставување на заштитни зони и картографски приказ („Сл. Весник на РМ” бр. 89/18) дефинирани се три заштитни зони и режим на заштита на водозафатниот објект Вруток. Бензиската пумпна станица се наоѓа во трета заштитна зона на водозафатниот објект извор Вруток. Во третата заштитна зона не треба да се врши:

- Изградба на објекти како што се трла, бачила, мандри, кланици, фарми за одгледување на животни и сл. освен врз основа на одобрен Елаборат за заштита на животната средина;
- Изградба на индустриски, станбени, туристички, угостителски, спортско-рекреативни, земјоделско-стопански објекти и други објекти, како и вршење на дејности чии отпадни материи можат да го загрозат квалитетот, здравствената исправност на водата и издашноста на изворот, освен ако се приклучени на канализација или поседуваат прописно изведени септички јами кои треба да се

чистат, како и да се врши соодветно одлагање на отпадот од објектите;

- Изградба на бензиски пумпи, механичарски сервиси или сервиси за миеење на возила чии отпадни води можат да го загрозат квалитетот и здравствената исправност на водата од изворот, освен врз основа на одобрен Елаборат за заштита на животната средина;
- Интензивно земјоделство со примена на хемиски ѓубрива и пестициди, инсектициди и хербициди, освен за индивидуални потреби без употреба на вештачки ѓубрива и пестициди;
- Складирање на градежни материјали со опасни супстанции;
- Транспорт и испуштање на дериват и хемикалии, складирање и користење на нафтени деривати, хемиски и други опасни и штетни материи;
- Изградба на сообраќајници без одводни канали за атмосферски води од површината на истите;
- Формирање на нови гробишта и проширување на капацитетот на постојните;
- Движење на тешки моторни возила и движење на несиправни возила освен транспорт на шумски сортименти и саден материјал;
- Одржување на авто и мото трки;
- Изведба на експлоатациони бунари кои не се во функција за јавно водоснабдување.

Во пошироката трета заштитна зона може да се спроведуваат мерки на одгледување, нега и обнова на шумите, пошумување на насадите за обнова на шумите и пошумување на голини за заштита од ерозија од страна на ЈП Македонски шуми.

Одгледувањето на добиток треба да биде на постојниот традиционален начин.

Во пошироката заштитна зона, не треба да се користи земјиште доколку се загрозуваат неговите природни вредности, вклучувајќи ги подземните и површинските води кои може да го загрозат квалитетот, здравствената исправност и издашност на водата во извориштето.

Во водотеците кои се дел од Вардарското сливно подрачје не треба да се испуштаат непречистени урбани отпадни води и непречистени индустриски води.

Депонирање и исфрлање на отпадни цврсти материи е исклучиво на организирани, обезбедени и контролирани депонии кои се наоѓаат надвор од сливното хидрогеолошко подрачје.

Корисниците на земјиштето во пошироката заштитна зона доколку изведуваат активности кои имаат влијание врз животната средина треба да изработат Елаборат за заштита на животната средина или Студија за оцена на влијанието врз животната средина согласно закон.

- Мерки за намалување на влијанијата врз демографскиот фактор

Имплементацијата на планскиот документ позитивно ќе влијае на демографскиот развој и затоа не се препорачуваат мерки за заштита.

- Мерки за намалување на влијанијата врз човековото здравје

Реализацијата на планскиот опфат нема да предизвика влијанија врз човековото здравје. Во делот на општи мерки се препорачува воспоставување на систем на собирање и регуларно отстранување на отпадот, појаси со заштитно зеленило и хортикултурно уредување и во текот на евентуални градежни постапки, истите да се планираат соодветно за да се редуцира времето на користење на опремата која создава зголемена бучава. Примената на сите предложени мерки дадени во сите фази на планирање и изведба на проектите ќе овозможи елиминирање на евентуалните влијанија врз животната средина и здравјето на човекот.

Цврстиот отпад што би се јавил во рамките на планираниот опфат е потенцијална опасност. Затоа се предлага (интегрирано управување) организирано собирање и транспортирање до местото наменето за отпад, појаси со заштитно зеленило и хортикултурно уредување, изведба на водоводни и канализациони мрежи и др.

Со доследно спроведување на планот можноста за загрозување на човековото здравје ќе биде сведена на минимум.

- Мерки за намалување на влијанијата врз амбиентниот воздух

Воздухот е еден од основните елементи за чиста и здрава животна средина и за негов квалитет неопходно е сите загадувачи, односно сите објекти кои испуштаат штетни материи да користат уреди за пречистување.

Заштитата на квалитетот на атмосферата треба да се остварува преку следните мерки:

- Интегрална контрола на загадувачите на атмосферата (меѓу кои и издувните гасови од моторните возила) и нивното делување и благовремено укажување на критичните метеоролошки појави;
- Примена на соодветни техничко-технолошки мерки;
- Обезбедување услови за ефикасно природно проветрување и користење на доминантни воздушни струења;
- Подигање и оформување на заштитни зелени појаси (дрвореди);
- Подобрување на состојбата со зелените површини со правилен распоред на зеленило. Овој плански опфат нема негативно да влијае врз амбиенталниот воздух;
- Мониторинг на емисии на загадувачки материи во воздухот;
- Избегнување на користењето на фосилните горива како енергетски ресурс за загревање на објектите;
- Користење на електрична енергија како енергенс за затоплување при што нема да има никакви загадувачки емисии;
- Употребата на еколошките горива кои моментално се воведуваат во малопродажба со нафтени деривати драстично ќе допринесе за намалување на евентуалните влијанија по животната средина.

- Мерки за намалување на влијанијата врз климатскиот промен

Во доменот на заштитата на животната средина основна цел е преку соодветни плански поставки да се обезбедат услови за непречен развој со

истовремено чување на квалитетот на средината за живот и работа. За остварување на наведената цел, поставките и потребите од заштита на средината се вградуваат во сите домени на урбанистичкото планирање преку проверка и изготвување на современи стандарди и нормативи.

Со оглед на локацијата на која се предвидува реализацијата на оваа планска содржина не се очекува дека ќе има нарушување на квалитетот на воздухот на микро план и поширокиот регион или климатски промени. Мерките за намалување на влијанијата се примена на незагадувачки дејности, современи техники и инсталации, употреба на обновливи извори на енергија, употреба на еколошки горива за превозните средства, подигање на заштитни зелени појаси во и околу кругот на планскиот опфат.

- Мерки за намалување на бучава

Емисијата на бучава кон околината треба да биде во рамките на пропишаните гранични вредности. Прашањето за намалување на проблемите на бучавата од автопатот треба да се решава со обезбедување на заштитни зелени појаси или формирање на зелени коридори.

Во склоп на подобрување на условите за работа и престој еден од битните фактори е подигањето на зелени насади во локалитетот и во неговото непосредно окружување.

Доколку во времето на имплементација на планот се увиди потреба од воведување на дополнителни мерки на заштита од бучава, истите ќе се спроведат.

- Мерки за заштита од вибрации

Имплементацијата на планската документација нема да предизвика вибрации поради што во оваа фаза нема да се воведат некои посебни мерки за заштита од вибрации.

- Мерки за намалување на влијанијата врз квалитетот на водите

Во смисол на заштита на површинските и подземните води потребно е водонепропусна канализација за одводнување на отпадните води.

1. Заштита на проточните и подземните води има приоритет и со соодветно техничко технолошки зафати (изградба на канализациони системи, соодветен третман на отпадни води, редовна контрола на состојбите на водата и нејзиниот квалитет и др.);

2. Неутрализирање на штетните отпадни материи пред испуштање во канализациона мрежа.

Потребните количини на санитарна вода ќе бидат обезбедени од бунар.

Отпадните води пред да се испуштаат ќе бидат третирани во пречистителна станица во рамки на градежната парцела.

Собирањето и депонирањето на отпадните материи да се одлагаат во најблиската санитарна депонија преку правен субјект.

- Мерки за намалување на влијанијата врз почвата

Согласно член 7 од Законот за управување со отпад создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето.

- Тврдиот отпад ќе се собира во контејнери, а потоа комуналното претпријатие ќе врши евакуација;
- Трајното депонирање или одлагање на отпадот во планираниот опфат или надвор од предвидените садови за одлагање да биде најстрого забрането.

За намалување на влијанијата врз почвата се предлагаат следните елементи:

- интегрално управување со комуналниот отпад и негова селекција;
- третман на санитарните отпадни води пред испуштање во реципиент;
- потенцијално замастените води во кругот на работните зони, кои што имаат манипулативни површини, сообраќајници и паркинзи, преку преливни решетки, со посебен дренажен систем да се спроведат до таложник на сепаратор на масло и масти каде ќе се изврши нивен третман;
- милта од тажниците, преку предвиден и одреден временски интервал да се изнесе и да се постапи согласно Глава V од Законот за управување со отпад.

За чиста и незагадена почва треба да се обезбеди поголема контрола при употребата на средствата, материјалите и сировините кои ќе се користат во прометот и работењето на објектите.

- Мерки за намалување на влијанијата врз флората и фауната

Во планирањето на просторот, задачите на заштита на природата се усмерени особено на активно уредување и заштита на природата и животната средина, санирање на можните штети и повторно воспоставување на природната средина. Заштитата на природата ја опфаќа и заштитата на биолошката разновидност.

Што се однесува до изработката на планот заради обезбедување на здрава животна средина ќе бидат организирани објекти согласно прописите, нормите и стандардите кои ќе придонесе за заштита на воздухот, водите, земјиштето и другите елементи на животната средина и природа, со максимална заштита на природните вредности и реткости во планскиот опфат.

Основен услов за намалување на влијанијата врз флората и фауната се примената на предвидените мерки за правилно управување со просторот, отпадните води, отпадот, бучавата, почвата, воздухот и сл.

Задолжително да се внимава да не дојде до нарушување на заштитеното природно наследство и да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за заштита на природата („Сл. Весник на РМ”, бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 63/16 и 113/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 121/21), подзаконските акти донесени врз основа на овој закон.

Доколку при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрошено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат мерки за заштита на природното наследство:

- Утврдување на границите и означување на сите објекти кои би можеле да бидат предложени и прогласени како природно наследство;
- Забрана за вршење на какви било стопански активности кои не се во согласност со целите и мерките за заштита утврдени со правниот акт за прогласување природното добро или Просторниот план за подрачје со специјална намена;
- Магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејзаж;
- Воспоставување на мониторинг, перманентна контрола и надзор на објектите со природни вредности и преземање на стручни и управни постапки за санирање на негативните појави;
- Воспоставување на стручна соработка со соодветни институции во окружувањето;
- Почитување на начелата за заштита на природата согласно Законот за заштита на природата.

- Мерки за намалување на влијанијата врз пределот

Предвидените активности во планската документација ќе бидат во насока на зачувување и подобрување на естетските потенцијали на пределот. Планската реализација со обезбедување на заштитни појаси со високо и ниско зеленило само ќе го надополни пределот во позитивна смисла. Затоа не се предвидени никакви мерки.

- Мерки за намалување на влијанијата врз материјалните добра

Имплементацијата на планскиот документ има позитивно влијание врз материјалните добра и затоа не се препорачуваат мерки за влијанијата.

- Мерки за намалување на влијанијата врз културното наследство

Согласно Законот за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ” бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19) се уредуваат видовите, категориите, идентификацијата, начинот на ставање под заштита и другите инструменти за заштита и користењето на културното наследство, правата и должностите на имателите и ограничувањата на правата на сопственост на културното наследство во јавен интерес.

Согласно податоците од Експертниот елаборат за заштита на културното наследство и Археолошката карта на Р. Македонија на подрачјето на планираниот опфат не се евидентирани археолошки или културни споменици.

- Мерки за намалување на влијанијата од управување со отпад

Согласно Законот за управување со отпад создавачите на отпад се должни во најголема мера да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето.

Во случај на истекување на масло од механизацијата на околното земјиште, загадената почва да биде отстранета и соодветно дислоцирана, согласно законските прописи од областа на управувањето со отпадот.

За цврстиот отпад се предвидува собирање во контејнери за отпадоци, определување на пунктови за собирање на отпадот.

- Тврдиот отпад да се собира во контејнери, а потоа комуналното претпријатие да врши евакуација;
- Трајното депонирање или одлагање на отпадот во планираниот опфат или надвор од предвидените садови за одлагање да биде најстрого забрането.

Овие елементи ќе овозможат спречување на загадувањето на почвите и на подземните води, а со тоа и на животната и работната средина воопшто.

- Мерки за намалување на влијанијата од несреќи и хаварии

За намалување на можните влијанија предизвикани од несреќи и хаварии се препорачува имплементација на мерките дадени во планската документација, што ќе овозможат минимизирање на евентуалните појави за несреќи и хаварии во функционалната фаза.

- Мерки за заштити и спасување

Мерките за заштита и спасување се остваруваат преку организирање на дејства и постапки од превентивен карактер, кои ги подготвува и спроведува Републиката преку органите на државната управа во областа за кои се основани.

Мерките за заштита и спасување задолжително се применуваат при планирањето и уредувањето на просторот, во плановите како и при изградба на објекти и инфраструктура, согласно Уредбата за начинот на применување на мерките за заштита и спасување, при планирање и уредување на просторот и населбите, во проектите и изградба на објектите („Сл. Весник на РМ” бр. 105/05), како и учество во техничкиот преглед.

Мерките за заштита и спасување се однесуваат на заштита од природни непогоди и други несреќи, во мир и во војна и од воени дејствија.

- Мерки за заштити од пожар

Во објектите предвидени со планот во смисла на мерки на заштита од пожар, одреден број лица вршат некоја дејност редовно или времено и во кои можат да престојуваат подолго или пократко време и други лица како на пример посетители и други.

Согласно Законот за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ” бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18), мерките и активностите за заштита на животот и имотот на луѓето од пожари, опфаќаат отстранување на причините за настанување на пожари, откривање, спречување на ширење и гасење на пожари, утврдување на причините за настанување на пожар, како и давање на помош при отстранување на последиците предизвикани од пожар.

Поради тоа, предвидени се следните плански мерки за заштита од пожар:

- Објектите во рамките на урбаниот опфат да се предвидени со огноотпорни материјали;
- При планирањето да се води сметка за обезбедување на доволни растојанија меѓу објектите;
- Сите објекти се лоцирани така да се пристапни за пожарните возила, а ширината на пристапот не смее да биде помала од пропишаниот со што се овозможува лесна подготовка и ставање во дејство на потребната опрема за борба против пожарот и спасување на луѓето;
- Сообраќајниците да се со доволна ширина, а потребно е да се изведат со задоволувачки осовински притисок што овозможува непречено и брзо движење на противпожарните возила;
- Должината на разделниот појас (оддалеченоста на бензинската станицата од сообраќајницата) зависи од класата на патот, а минималното растојание изнесува 5 метри;
- Растојанието од пресечната точка на работ на разделниот појас и оската на пристапната сообраќајница до најблискиот танк на станицата е минимум 10 м, а кога постои одвоен дел за товарни возила - минимум 25 м до најблиското место за точење;
- При планирање на хидрантската мрежа потребно е да е обезбедено доволно количина на вода за гасење на пожари;
- Потребно е секој работник за време на работењето стриктно да го почитува востановениот работен процес и при напуштањето на работното место треба да води грижа за редот и чистотата на работното место;
- Сите отпадоци, посебно горливите треба да се отстрануваат од просториите на објектите и да се собираат во метални затворени кошници кои задолжително треба да се празнат секој ден по завршувањето на работната смена;
- Запаливите течности можат да се сместуваат и чуваат исклучително во садови изградени за таа намена;
- Преточување на запаливи течности и гасови можат да вршат само стручни лица и со средства посебно определени за таа намена;
- Поголема количина запаливи течности можат да се чуваат според пропишани норми само во за тоа, посебно изградените складишни резервоари;
- Отпадните запаливи течности не смеат да се испуштаат во канализационата мрежа;

- Сите излези и премини мора да бидат секогаш и во секое време слободни за непречено поминување. Попречување на овие места е забрането;
- Електричните инсталации и уреди во сите делови на складот мора да бидат изведени според техничките прописи. Во случаи на настанување грешки (дефекти) на електричните инсталации и уреди, поправка можат да вршат само лица со соодветна квалификација и стручна оспособеност;
- Пристапните патишта околу објектот и резервоарите, во секое време треба да бидат проодни за непречен пристап на противпожарната техника, во случај на потреба;
- Работа со направи за сечење, заварување и лепење може да се врши откако претходно ќе се извршат подготовки и обезбедување на работното место за извршување на таков вид работа;
- Периодичните прегледи и испитувања на јакострујните електрични инсталации, громобранската инсталација, сигурносните уреди од машинските инсталации и сите други сигурносни уреди и инсталации да се вршат според техничките прописи и правилата усвоени со правилата на техничката практика;
- При настанување пожар треба да се постапи според упатствата за дејствување, односно да дејствува локалната самоуправа или да се повика противпожарните единици, а до нивното доаѓање да се зачуваат мирот и присебноста и да се преземат мерки за локализирање на пожарот, спасување на загрозените лица, за изнесување на експлозивни и на други опасни материи;
- Уредите, опремата и средствата за гаснење на пожари мора секогаш да се исправни за да можат во случаи на потреба, брзо и ефикасно да се употребат;
- Направите за гаснење пожари не смеат да се употребуваат за други потреби освен за гаснење пожари, за обука и за евентуални други елементарни непогоди, а на нив треба да стои упатство за употреба и ракување;
- Во сите простории на објектите, апаратите за гаснење пожари мора да бидат поставени на воочливи и лесно пристапни места, најчесто до влезно-излезните врати;
- Секој работник мора да биде запознат со опасностите од пожар и мерките за заштита од пожар и мора да е обучен за употреба на противпожарните апарати, хидрантите и да ракува со другите уреди кои се користат за гаснење пожари.

Во однос на заштитата од пожари потребно е со проектите да се реши громобранската инсталација со цел да нема појава на зголемено пожарно оптоварување.

Планирањето и изработката на техничката документација треба да е во согласност со Законот за заштита и спасување, Законот за пожарникарство („Сл. Весник на РМ” бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18) и другите позитивни прописи со кои е регулирана оваа област. Во однос на заштитата од пожари при изработката на Основниот проект ќе се реши и громобранската инсталација со цел да нема појави на зголемено пожарно оптоварување.

Согласно Правилникот за изградба на станици за снабдување со горива на моторни возила и складирање и преточување на горивата (Сл. лист на СФРЈ бр. 27/71 и бр. 29/71) издвоени се три зони за заштита од пожар и експлозии и зони на опасност:

- I Зона, ја опфаќа внатрешноста на резервоарот и окното во кое се сместени приклучоци за полнење;
- II Зона, го зафаќа просторот околу окното со радиус од 3 м и висина од 1м над теренот и просторот околу автоматот за точење на гориво со радиус од 2,5м и височина од 1м над теренот;
- III Зона, го опфаќа просторот над околниот терен со широчина од 5м мерено хоризонтално од работ на зоната II и висина 0,5м мерено од почвата.

- Мерки за заштита од природни катастрофи

Заштитата од урнатини како превентивна мерка се утврдува во урбанистичките планови во текот на планирањето на просторот.

Според постојните анализи и добиените резултати за сеизмичност на месното подрачје според очекуваните дејности на земјотреси во иднина, основен степен на сеизмички интензитет во подрачјето изнесува 7° по МКС.

Дефинирање на сеизмички hazard всушност претставува дефинирање на економско-технички критериуми за прифатливо ниво на безбеденост на градежната конструкција за различни материјали на објектите.

За да се избегне сеизмичкиот hazard потребно е градбата да се гради според параметрите и критериумите за сеизмичка градба.

Во случај на можни разурнувања било од земјотрес или од воздушен воен удар, планираното решение на уличната мрежа обезбедува:

- брза и непречена евакуација на луѓето (нема тесни грла);
- брз пристап на екипите за спасување и нивните специјални возила;
- непречена интервенција;
- штетите да се сведат на минимум;
- брза санација на последиците.

- Мерки за заштита од технолошки катастрофи

Под технички катастрофи се подразбираат пожари, експлозии, контаминација на воздухот и водата, хемиски загадувања и други несреќи и други причини кои можат да доведат до масовни несреќи, губитоци на човечки животи и материјални богатства.

По однос на заштита од технолошки катастрофи треба да се превземат сите мерки за заштита со изработка на проектна документација и изготвување на соодветни елаборати за заштита.

9. План на мерки за мониторинг на животната средина

За изработка на ефективен план за управување, неопходно е најнапред да се спроведе оцена на статусот на сите природни вредности вклучувајќи го и здравјето на човекот. Во следниот чекор се определуваат цели и приоритети за управување. Дали превземените мерки и активности ги даваат посакуваните резултати се утврдува преку континуиран мониторинг. Податоците од мониторингот ќе бидат основа за изработка на следниот план за управување. Според тоа, мониторингот е составен дел од кружниот процес на планирање на управувањето.

Основни цели на планот за мониторинг се:

- Подобрување на квалитетот на живеење и зголемување на животниот стандард;
- Заштита на животната средина со имплементација на Планот;
- Одржување на постојано ниво на флора и фауна;
- Подобрување на квалитетот на воздухот;
- Зачувување на квалитетот на почвата;
- Минимизирање на отпадот и негова селекција;
- Минимизирање на појави од несреќи и хаварии.

Сепак, тоа најчесто се постигнува низ осмислени научни истражувања чија главна цел е да ги опишат процесите на екосистемите вклучувајќи ги и законите кои влијаат врз нив.

Еколошкиот мониторинг се однесува на последователни мерења во екосистемите со главна цел определување на трендови во компонентите, процесите или функциите.

Со секој предлог мерки за заштитата на животната средина потребно е да се изготви план за мониторинг на предложените мерки и мониторинг на животната средина. Во современото планирање на просторот, задачите на заштита на природата се усмерени особено на активно уредување и заштита на природата и животната средина, санирање на можните штети и повторно воспоставување на природната средина.

Што се однесува до изработката Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена E2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат A2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше, особено треба да се има во предвид близината на обработуваниот простор. Доколку при изработка на планот и уредувањето на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природни реткости кои може да бидат загрозувани потребно е да се преземат мерки за заштита согласно Законот.

Планот на мониторинг предвидува следење на следните параметри во животната средина:

- Следење на квалитетот и квантитетот на водите;
- Следење на квалитетот на водите;
- Следење на квалитетот на почвата;
- Следење на бучавата.

Со овој план ќе се овозможи:

- Потврда дека договорените услови при одобрување на проектот се соодветно спроведени;
- Управување со непредвидени влијанија и промени;
- Потврда дека влијанијата врз медиумите на животната средина се во рамките на предвидени или дозволени гранични вредности;
- Потврда дека со примена на мерките се врши заштита на животната средина, односно намалување на негативните влијанија.

10. Нетехничко резиме

Со самото реализирање на оваа планска задача се добиваат податоци за почвата, воздухот, водата, климатските фактори, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра и др. и се создаваат услови за изнаоѓање на причините врз основа на која се одбираат алтернативите и се предвидуваат мерки за заштита и намалување на негативните влијанија. Со идентификацијата на можните проблеми треба да се рационализираат трошоците и да се направи најсоодветен избор на мерките за заштита на животната средина. Резултатот од учеството на јавноста треба да се земе што е можно повеќе. Преку реализација на планскиот опфат доаѓа до подобрување на економските услови преку отварање на нови работни места, односно ќе се создадат услови за економско ангажирање на населението, а со самото тоа воспоставување на предуслови за одржлив економски развој.

Предметниот проектен опфат се наоѓа во Катастарска општина Ново Село 2 - вон град, општина Маврово и Ростуше, а за површината на предметниот проектен опфат нема донесено урбанистичко-планска документација и дадените парцели не припаѓаат во градежен реон, што може да се согледа од добиениот Одговор на барање за издавање извод од план од страна на Општина Маврово и Ростуше, Сектор за урбанизам, допис бр. 10-112/2 од 19.04.2019 година. Предметниот проектен опфат, предмет на уредување со овој урбанистички проект вон опфат на урбанистички план, предходно не бил предмет на урбанистичко планирање и уредување во минатото и како таков е опфатен со Просторниот план на Република Македонија, донесен на 11.06.2004 година од Собранието на Република Македонија. Согласно ова за предметниот проектен опфат се изработени Услови за планирање на просторот за изработка на Државна урбанистичко-планска документација за изградба на бензинска пумпна станица со пратечки објекти, КО Ново Село, Општина Маврово и Ростуше, со технички број Y10219 и Решение за Услови за планирање на просторот со архивски бр. УП1-15 1031/2019 од 22.07.2019 година.

Според усвоената Проектна програма, поведена е иницијатива и активности за урбанизирање на конкретниот простор со изработка на Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше, врз основа на одредбите од Условите за Планирање на просторот и потребите на Барателот.

Проектниот опфат се протега на место викано Павлев рид - КО Ново Село 2, на КП бр. 286, 287/1 и на дел од КП бр. 327. Катастарската парцела бр. 286 е со катастарска култура - земјоделско земјиште, пасиште - четврта класа со површина 1634м². Катастарската парцела бр. 287/1 е со катастарска култура - шума, класа трета со површина 849 м². Овие се во сопственост на инвеститорот, додека пак дел од проектниот опфат со површина од 2818.65 м² (апроксимативно определен), зафаќа дел од КП бр. 327, катастарска култура - улици, корисник - Јавни патишта, сопственост на РСМ.

Во границите на проектниот опфат нема постојни градби. Теренот е со стрмен пад кон север. Пристап до проектниот опфат е овозможен преку постоечки државен (магистрален) пат А2.

Предметниот проектен опфат е определен со следниве граници:

-Границата на проектниот опфат на север се движи по осовината меѓу двете десни сообраќајни ленти на државниот (магистрален) пат А2 (Граница цо Бугарија - ГП Деве Баир - Крива Паланка - Страцин - Романовце - Куманово - Миладиновце - обиколница Скопје - Тетово - Гостивар - Кичево - Требениште - Струга - граница со Албанија - ГП Кафасан). Потоа скршнува на јужна па на источна страна и границата се движи низ КП 327, а се граничи со катастарските парцели со број: 292/1, 291/2, 291/, потоа скршнува повторно кон југ и се движи на границата помеѓу КП 291/1 со 286, потоа скршнува кон југо-исток движејќи се по границата помеѓу КП 286 со 288/1, потоа скршнува северо-источно и се движи по границата помеѓу КП 286 со КП 290, потоа благо скршнува североисточно и се движи по границата помеѓу КП 287/1 и 289/1, потоа скршнува северно движејќи се по граница помеѓу КП 281/1 со 287/2, се до крајот на двете КП, потоа повторно скршнува кон исток и се движи низ КП 327, а се граничи со следниве катастарски парцели: 287/2, 283 и 284 Проектниот опфат на Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше, со површина 5301.65 м². Вкупната површина на проектниот опфат во рамки на опишаните граници изнесува 5301.65 м² или 0.53 ха.

Во границите на проектниот опфат, поточно на КП 286, 287/1 кои се во сопственост на инвеститорот нема постојни градби, додека пак на дел од КП 327 која е дел од проектниот опфат постои државен (магистрален) пат А2. Теренот е со стрмен пад кон север.

Проектниот опфат, предмет на разработка на овој Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план се карактеризира со тоа што комуналната инфраструктура: водоводната, атмосферска, фекалната, гасоводна и електро-енергетска мрежа, не се застапени во рамки на планскиот опфат како ни во негова непосредна близина, додека пак, телекомуникациската инфраструктура е застапена во непосредна близина на планскиот опфат.

Исто така, во близина на планскиот опфат е застапена сообраќајна инфраструктура, односно покрај планскиот опфат поминува државниот (магистрален) пат А2 - (Граница со Бугарија - ГП Деве Баир - Крива Паланка - Страцин - Романовце - Куманово - Миладиновце - обиколница Скопје - Тетово - Гостивар - Кичево - Требениште - Струга - граница со Албанија - ГП Кафасан).

Хидротехничка инфраструктура

Согласно Одговорот на барање - достава на податоци и информации од ЈПКД, Маврово-нас. Маврови Анови, бр. 0302- 1870/2 од 12.07.2023 година, во рамките на предметниот проектен опфат не постојат нивни инсталации.

Гасоводна инфраструктура

Согласно податоците и информациите добиени од НОМАГАС Скопје со архивски бр. 15-1945/2 од 12.04.2023 година, на предвидениот

проектен опфат нема реализирана - изведена ниту планирана гасоводна мрежа.

Електро-енергетска инфраструктура

Согласно Дописот со Издавање на податоци за електроенергетски објекти и инфраструктура од Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје со архивски бр. 10-25/6-113 од 20.04.2023 година наведено е дека во рамки на предметниот проектниот опфат не постојат инсталации сопственост на ЕВН.

Согласно Податоци за постојни и планирани електроенергетски објекти од АД МЕПСО, бр. 11-2521/1 од 25.04.2023 година, наведено е дека предметниот проектен опфат не се пресекува со ЕЕ објекти во сопственост на АД МЕПСО.

Согласно Податоци за постојни и планирани електроенергетски објекти од АД Електрани на Северна Македонија Скопје со бр. 08-2694/2 од 10.05.2023 година наведено е дека како подружница ХЕЦ Маврово-Гостивар немаат постојни објекти и инсталации, ниту планираат во иднина.

Телекомуникациска инфраструктура

Согласно Одговорот на Барање на податоци и информации од Македонски Телеком АД-Скопје потврден со бр. 51456 од 18.04.2023 година, во рамките на предметниот проектен опфат нема постојни МТК инфраструктура.

Согласно Податоците и информациите од А1 Македонија ДООЕЛ Скопје бр. 11- 2166/1 од 13.04.2023 година во предметното подрачје на опфатот имаат постојни подземни/надземни инсталации.

До Агенција за Електронски комуникации беше доставено барање за достава на податоци и информации преку системот е-урбанизам во постапка за ПИМ број 53662 и Постапка за ПИМ со опомена бр. 53648 на кои не е добиен одговор.

Сообраќајна инфраструктура

Согласно Податоци и информации од Јавното претпријатие за државни патишта бр. 10-4872/2 од 09.06.2023 година, покрај планскиот опфат поминува магистралниот пат А2 (М-4), за кој во плановите на Јавното претпријатие за државни патишта не е предвидеано проширување ниту менување на сегашната траса.

Според нивото на развиеноста на стопанската структура, фазата од развојот во која се наоѓа стопанството, степенот на расположливоста на факторите, стопанските состојби и економската позиција на Република Македонија во светот, идниот развој на македонската економија е детерминиран од насоките и комбинацијата на инвестициите со другите развојни фактори во Државата.

Концепцијата на просторната организација на стопанските дејности се темели на објективните фактори според кои разместувањето се врши на два начина: спонтано, со избор на локација на одделни фирми, претпријатија, капацитети, погони, според одлуките на одделните сопственици или менаџери и програмирано, со изградба според предвидувањата и одлуките на општодржавните органи или на органите во локалната самоуправа.

Со овие две методи на одлучување, просторната организација се остварува, со текот на времето, како дисперзија во просторот и како концентрација на стопанството на одделни места.

Со спонтаното разместување на стопанските капацитети и со агломерирањето на населението во просторот, се формираат центри - полови на развојот како што е овој регион со гравитационо влијание врз просторот за кој се наменети Условите за планирање.

Половите на развој ги формираат оските на развојот кои во минатото се формирале во зависност од географските карактеристики на просторите, т.е. според релјефот, теченијата на реките и слично. Во денешно време позначајни станаа деловните односи, меѓучовечките комуникации, географските белези, како и изградените инфраструктурни системи и стопански капацитети.

Реализацијата на овој План ќе биде во функција и на развојот на туризмот, индустријата и стопанството воопшто, од причини што придонесува кон инфраструктурно доопремување на оваа патна делница кој е значајна во Република Македонија.

Проектниот опфат на Урбанистички проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше е со површина 5301.65 м².

Поради значењето на овој простор, можностите за порационална искористеност на земјиштето, предвидена е катност која соодејствува со урбаната матрица, уличните фронтови и местоположбата на локалитетот, а се во склад со Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ” бр. 225/20, 219/21, 104/22 и 99/23). Земено предвид дека станува збор за објект кој спаѓа во згради и комплекси на патниот сообраќај со дополнителни комплементарни намени во рамки на градежната парцела, планираната висина на градбите е дефинирана на 6.0-12.0м, и максимална катност од П+2.

Со Урбанистичкиот проект се дефинира и основната класата на намена на градежното земјиште и градбите. Основната класа на намена е дефинирана во согласност со Условите за планирање на просторот, а согласно Просторниот план на Република Македонија, во чиј што проектен опфат спаѓа предметниот проектен опфат за кој се изработува овој Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше, со тех.бр. У10219 од јули 2019 година (изработени од Агенцијата за планирање на просторот), заедно со Решение за услови за планирање бр. УП1-15 1032/2019 од 22.07.2019 година, како и согласно Член 77 од Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ” бр. 225/20, 219/21, 104/22 и 99/23) и намената е утврдена како:

Инфраструктури - група на класа на намени Е:

- Згради и комплекси на патниот сообраќај (бензинска пумпа со услужен центар) - основна класа на намена Е2.1.

Со Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше, дефинирани се архитектонско урбанистичките параметри за изградба на бензинска пумпна станица,

вклучително со пратечки објекти со комплементарни намени, а во согласност со член 3 од Правилникот за технички елементи за изградба и реконструкција на јавни патишта и на објекти на патот („Сл. Весник на РСМ”. 110/09, 114/09, 26/10, 124/10, 163/10, 94/11 и 146/11).

Во рамките на градежната парцела дефинирана е рамковна површина за градење од вкупно 1851.02 м² (0.19 ха) и максимална површина за градење од 925.51 м² (0.093 м²), како и градби кои се дел од вградена инфраструктура, подземна комунална супраструктура и урбана опрема. Во рамки на рамковната градежна површина дефинирани се следните:

Градба 1.1. Бензинска пумпа со површина од 136.43 м² со катност П+1 и максимална висина на венец 10 м;

Градба 1.2. Настрешница со површина од 495.24 м² со катност П и максимална висина на венец 10 м во рамки на настрешницата се предвидени следните автомати за точење гориво:

1.2а. Автомат за точење гориво (ЕУРОСУПЕР БС 98 40л/МИН, ЕУРОСУПЕР БС 95 40л/МИН, ЕУРОДИЗЕЛ 40л/МИН, ЕКСТРА ЛЕСНО МАСЛО 80л/МИН, ТНГ)

1.2б. Автомат за точење гориво (ЕУРОСУПЕР БС 98 40л/МИН, ЕУРОСУПЕР БС 95 40л/МИН, БИОДИЗЕЛ 40л/МИН, ЕУРОДИЗЕЛ 40л/МИН, ТНГ)

Градба 1.3. Бифе со површина од 119.61 м² со катност П+2 и максимална висина на венец 12 м;

Градба 1.4. Мотел со површина од 251,76 м² со катност П+2 и максимална висина на венец 12 м;

Градба 1.5. Резервоари за гориво и плин со површина од 169.89 м²;

Градба 1.6. Трансформаторска станица со површина од 20 м²;

Градба 1.7 Маслофакач со површина од 3,56 м²;

Градба 1.8. Бунарска шахта со површина од 5,75 м²;

Градба 1.9. Резервоар за ПП заштита со површина од 9,70 м²;

Градба 1.10. Резервоар за санитарни потреби со површина од 6,65 м²;

Градба 1.11. Попивателен бунар со површина од 4 м²;

Градба 1.12. Попивателен бунар со површина од 4 м²;

Градба 1.13. Пречистителна станица со површина од 5,70 м².

Согласно дописот од Агенција за цивилно воздухопловство бр. 12-8/538 од 12.04.2023 година, утврдено е дека во зафатот нема објекти, инсталации, уреди или било какви структури од областа на цивилно воздухопловство, а градбите во проектниот опфат не претставуваат препрека и нема да влијаат на безбедноста на цивилниот воздушен сообраќај, поради што истиот може да се планира без посебни услови и ограничувања од аспект на безбедноста на воздушниот сообраќај.

Со предметниот урбанистички проект за планираните градби предвидена е максималната височина на завршниот венец од 6.00-12.00 метри и катност од П-П+2.

Висината на приземје, како и максимална височина на нултата плоча во однос на котата од заштитниот тротоарот е 15 см.

Максималната висина на слеме треба да изнесува 4.5 м мерено од котата на горниот венец на градбата.

Подземна градежна линија означува границата на градењето под котата на теренот кога таа не се совпаѓа со градежната линија, како и градбите што се планираат да се градат целосно под котата на теренот.

Оградување на локација со цел спречување пристап од јужна, источна и западна страна на локацијата да се предвиди изведба на транспарентна ограда со вкупна висина од 1,20 м до 2,00 м со можност за изведба на сидан парапет со висина од 0,40 м до 0,80 м.

Градежна парцела бр. 1

Класа на намена: Е2.1 - Згради и комплекси на патниот сообраќај (бензинска пумпа)

Комплементарни класи на намени:

- Б1.6 (бифе),
- А4.2 (мотел)
- Г4.5 (резервоари за гориво)
- Е1.8 (трафостаница)
- Е1.6 (пречистителна станица)
- Е1.13 (површински соларни и фотолволтаични системи)

Површина на градежна парцела: 2046,03 м²

Површина за изградба:

- Максимална површина за изградба: 1851,02 м² 737.06 м²
- Коефициент на искористеност (К): 1
- Процент на изграденост (%): 50
- Процент на озеленетост (%): мин. 20
- Максимална висина до завршен венец: 6-12 м
- Максимален број на катови: П-П+2
- Колскиот пристап до парцелата е обезбеден преку магистралниот пат А2
- Гостивар-Кичево-Охрид
- Број на паркинг места: Согласно Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ“ бр. 225/20, 219/21, 104/22 и 99/23).

Со планот се утврдуваат и планските решенија за инфраструктурата.

На овој простор условеноста од програмските барања и постојната состојба значително ги диктира планските решенија за сообраќајниците, за фекалните и атмосферските инфраструктурни водови, како и за електричната и електронско-комуникациската инфраструктура, кои се во директна зависност од уличната мрежа, поред која се водат.

Сообраќајната инфраструктура е со среден степен на реализација и во моментот истата е претставена од постојниот државен (Магистрален) пат А2. Со Урбанистички план со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше се планира сообраќаен пристап до локалитетот преку магистралниот пат М2 во правец запад-исток.

За влез и излез во планираната градежна парцела се планираат ленти за забавување и забрзување од автопатот. Со оглед на наведената категорија на државниот пат - магистрален пат, потребно е да се предвидат дополнителни сообраќајни ленти за забавување и забрзување за влегување и излегување во и од зоната на опфат.

Вкупна должина во опфатот по магистралниот пат - А2 изнесува 410 ме. Магистралниот пат А2 во делот пред планираната градежна парцела, опфатен со проектниот опфат има регулациона широчина:

- коловоз- 9,6м (3х3.20м коловозни ленти).

Со сообраќајното решение на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше, а во согласност со Правилникот за технички елементи за изградба и реконструкција на јавни патишта и на објекти на патот („Сл. Весник на РМ” бр. 110/09, 114/09, 26/10, 124/10, 163/10, 94/11 и 146/11) и Законот за јавни патишта („Сл. Весник на РМ” бр. 84/08, 52/09, 114/09, 124/10, 23/11, 53/11, 44/12, 168/12, 163/13, 187/13, 39/14, 42/14, 166/14, 44/15, 116/15, 150/15 и 31/16) коловозните ленти за успорување и забрзување ќе се планираат со регулациона широчина од 3,50 м. Истите ќе се планираат во делот на заштитниот појас, на земјиште во државна сопственост.

Движењето на сообраќајот во внатрешноста на предметниот проектен опфат на бензинската пумпа и услужните објекти е еднонасочно и со обезбедени елементи за движење на меродавни возила. Сите димензии на коловозните површини ќе се направи во следна фаза со разработка на Урбанистичкиот проект.

Паркирањето според намената ќе се определат бројот на паркинг места во проектниот опфат на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше, согласно член 134 од Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ” бр. 225/20, 219/21, 104/22 и 99/23). Обезбедувањето на потребен број на паркинг места е услов за изградба на дозволената површина за градење, катноста, максималната висина, како и искористување на дозволениот процент на изграденост и коефициент на искористеност.

Согласно податоците и информациите добиени од ЈПКД Маврово Нас. Маврови Анови, бр. 0302-1870/2 од 12.07.2023 година, наведено е дека во рамки на проектниот опфат и негова непосредна близина нема постојна ниту планирана водоводна мрежа. Имајќи го ова во предвид, за водоснабдувањето на објектите во рамки на градежната парцела за санитарните потреби на вработените, како и за потребите на хидрантската мрежа за противпожарна заштита е предвидено да се изведе со сопствен бунар.

Со предметниот урбанистички проект, санитарните и против пожарните количини на вода ќе се обезбедат со бунар при што веднаш по бунарот ќе се предвидат одделни резервоари за санитарна вода и против пожарна заштита, а во самиот бунар ќе се предвиди мерење на количината на вода која ќе се експлоатира. Од резервоарот за ПП потреби директно со помош на пумпи ќе биде обезбедена хидрантска противпожарна мрежа, во форма на прстен со кој ќе се обезбеди циркулација на водата, на кој прстен ќе бидат поставени самите против пожарни хидранти. Од истата мрежа ќе се спроведе и инсталација за поставување на противпожарни хидранти и во објектите. Од Резервоарот за санитарни потреби со помош

на пумпи ќе биде обезбедена гранкаста водоводна мрежа со која ќе се доведе вода до секој од објектите.

Дополнителна разработка на планираната надворешна и внатрешна водоводна мрежа ќе се доработи согласно важечките технички стандарди и нормативи за ваков вид на инфраструктура, која ќе биде предмет на понатамошна разработка со Основен проект.

Со предметниот урбанистички проект, а имајќи во предвид дека во непосредна близина на објектот не постои природен реципиент во кој може да се испуштат пречистени фекални отпадни води од објектите, предвидено е да се одведат до пречистителна станица.

Фекалната канализација ги зафаќа водите од објектите и ги одведува до пречистителната станица. Дополнителна разработка на планираната надворешна и внатрешна фекална мрежа ќе се доработи согласно важечките технички стандарди и нормативи за ваков вид на инфраструктура, која ќе биде предмет на понатамошна разработка со Основен проект.

Согласно податоците и информациите добиени од ЈПКД Маврово Нас. Маврови Анови, бр. 0302-1870/2 од 12.07.2023 година, наведено е дека во рамки на проектниот опфат и негова непосредна близина нема постојна ниту планирана водоводна мрежа. Имајќи го ова во предвид, за одведување на атмосферската вода од крововите на објектите и платото ќе се насочи кон неколку попивателни бунари кои ќе се имензионираат соодветно според количината на атмосферска вода. Делот од партерот по кој се движат возилата, ќе се одводнува со помош на решетки кои ќе ја примаат таа вода и ќе ја водат до маслофаќач кој ќе ги извлекува маснотиите и маслата од органско потекло. Останатиот дел од платото да се реши со можност за површинско одводнување и атмосферските води да се одводнуваат по терен во рамки на самата парцела на инвеститорот.

Согласно податоците и информациите добиени од ЈПКД Маврово Нас. Маврови Анови, бр. 0302-1870/2 од 12.07.2023 година, наведено е дека во рамки на проектниот опфат и негова непосредна близина нема постојна ниту планирана водоводна и хидрантска мрежа. Имајќи го ова во предвид, за обезбедување константна количина на вода за противпожарен систем се оформува резервоари во рамки на градежната парцела со димензии соодветно на потребите, кои ќе акумулираат вода за потребите на хидрантскиот систем. Со основниот проект точно ќе се разработат позициите на надворешни и внатрешни хидранти.

Согласно податоците и информациите добиени од Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје, бр. 10-25/6-113 од 20.04.2023 година, наведено е дека во рамки на предметниот проектен опфат нема електроенергетски објекти и инфраструктура од Електродистрибуција ДООЕЛ, Скопје.

За да се обезбеди оваа енергија потребно е да се изгради трансформаторска станица, која може да биде компактна или столбна, во зависност од електроенергетската согласност која треба да се добие од дистрибутерот. Предвидена е среднонапонска врска заедно со нејзиниот заштитен појас до новопредвидената трафостаница. На нисконапонската страна оваа трафостаница ќе се приклучи со инсталациите од објектите. Додека, на среднонапонската страна трафостаницата е предвидено да се приклучи согласно ЕЕС (која ќе се обезбеди понатаму).

Согласно податоците и информациите добиени од НОМАГАС АД Скопје со архивски бр. 15-1945/2 од 12.04.2023 година на предвидениот проектен опфат нема траса на планиран и изведен гасовод. Со предметната планска документација не е планирана изградба на гасоводна инфраструктурна мрежа.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Селектирано и организирано депонирање на отпадот во депонија;
- Зачувување на амбиенталните и естетските потенцијали на просторот;
- Изведба на современа инфраструктура;
- Соодветен третман на отпадните води;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето;
- Спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство;
- Доследно спроведување на планот.

Секое неконтролирано истекување на нафтените деривати во животната средина претставува можност за нејзино загадување. При таков случај сите медиуми на животната средина ќе бидат погодени. Воздухот преку испарување на дериватите, почвата преку директен контакт со неа и површинските и/или подземните води преку измивање со дождови или директно преку исцедување на дериватите во подолните слоеви на почвата.

Во поглед на озеленувањето, да се планираат соодветни профили на дрвореди покрај сообраќајниците како и покрај другите инфраструктурни објекти кои можат негативно да влијаат на квалитетот на животната средина. Изборот на зеленило треба да се усогласи со условите за заштита и негова намена. Диспозицијата на високите дрвја да биде усогласена со трасите на подземните инсталации, додека изборот на видот на озеленувањето да биде во согласност со условите во работната средина, односно способноста на повеќе апсорпција на штетни гасови и кои немаат посебен третман за одржување. Согласно Законот за урбано зеленило, процентуалната застапеност на зелената површина да се дефинира со Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање зависно од локацијата, намената и големината на градежната парцела.

Во зоната на бунарот се забранува сервисирање на моторни возила, пасење на стока, закопување на умрени животни, складирање на отпад, испуштање на материи кои по својот состав се опасни и штетни, употреба на агрохемиски средства, изградба на септички јами, копање на канали, изведување на земјени работи и сл. При лоцирањето на бунарите да се почитува Законот за води за одредување на заштитните зони на бунарите.

Бидејќи водоснабдувањето со техничка вода се врши од подземен бунар, потребно е да се направат испитувања со кои ќе се утврди и квалитетот на водата, односно дали физичко-хемиските и бактериолошки карактеристики на водата ќе одговараат за соодветната намена.

Канализационата отпадна вода ќе се третира во пречистителната станица. Подетална анализа од влијанијата врз животната средина од

поставувањето на пречистителната станица и нејзиниот и капацитет ќе се разгледаат во понатамошните фази со архитектонско-урбанистички проект преку изработката на студиите за Оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска.

При изработка на Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше да се има во предвид дека предметната локација се наоѓа во III заштитна зона на изворот Рашче (зона на хигиенско епидемиолошко следење и набљудување), заради што треба да се почитуваат одредбите пропишани во Одлуката за утврдување на границите на заштитните зони на изворот Рашче и определување на мерките за заштита („Сл. Весник на СРМ” бр. 36/90), кои се однесуваат на оваа зона. Согласно Одлуката за утврдување на заштитните зони на изворот Рашче и определување на мерките за заштита, во оваа зона мора да се применуваат условите за испуштањето на отпадните води во отоврени водотеци од II класа на местото на испуштање во сливовите на Мавровско Езеро, Горна Радика и сливот на реката Вардар спротивно од Гостивар.

На изворот на реката Вардара - Вруток изграден е возодафат од кој се водоснабдуваат градот Гостивар и селата Равен, Мердита, Здуње, Дебреше, Горна и Долна Бањица, Балин Дол, Беловиште, Мало Турчане и Чајле. Со Одлука за определување на заштитни зони за заштита на водите за водозафатниот објект извор Вруток, мерки за заштита, услови и начин на воспоставување на заштитни зони и картографски приказа („Сл. Весник на РМ” бр. 89/18) дефинирани се три заштитни зони и режим на заштита на водозафатниот објект Вруток. Бензиската пумпна станица се наоѓа во трета заштитна зона на водозафатниот објект извор Вруток. Во третата заштитна зона не треба да се врши:

- Изградба на објекти како што се трла, бачила, мандри, кланици, фарми за одгледување на животни и сл. освен врз основа на одобрен Елаборат за заштита на животната средина;
- Изградба на индустриски, станбени, туристички, угостителски, спортско-рекреативни, земјоделско-стопански објекти и други објекти, како и вршење на дејности чии отпадни материи можат да го загрозат квалитетот, здравствената исправност на водата и издашноста на изворот, освен ако се приклучени на канализација или поседуваат прописно изведени септички јами кои треба да се чистат, како и да се врши соодветно одлагање на отпадот од објектите;
- Изградба на бензиски пумпи, механичарски сервиси или сервиси за миеење на возила чии отпадни води можат да го загрозат квалитетот и здравствената исправност на водата од изворот, освен врз основа на одобрен Елаборат за заштита на животната средина;
- Интензивно земјоделство со примена на хемиски ѓубрива и пестициди, инсектициди и хербициди, освен за индивидуални потреби без употреба на вештачки ѓубрива и пестициди;
- Складирање на градежни материјали со опасни супстанции;

- Транспорт и испуштање на дериват и хемикалии, складирање и користење на нафтени деривати, хемиски и други опасни и штетни материи;
- Изградба на сообраќајници без одводни канали за атмосферски води од површината на истите;
- Формирање на нови гробишта и проширување на капацитетот на постојните;
- Движење на тешки моторни возила и движење на несиправни возила освен транспорт на шумски сортименти и саден материјал;
- Одржување на авто и мото трки;
- Изведба на експлоатациони бунари кои не се во функција за јавно водоснабдување.

Во пошироката трета заштитна зона може да се спроведуваат мерки на одгледување, нега и обнова на шумите, пошумување на насадите за обнова на шумите и пошумување на голини за заштита од ерозија од страна на ЈП Македонски шуми.

Одгледувањето на добиток треба да биде на постојниот традиционален начин.

Во пошироката заштитна зона, не треба да се користи земјиште доколку се загрозуваат неговите природни вредности, вклучувајќи ги подземните и површинските води кои може да го загорзат квалитетот, здравствената исправност и издашност на водата во извориштето.

Во водотеците кои се дел од Вардарското сливно подрачје не треба да се испуштаат непречистени урбани отпадни води и непречистени индустриски води.

Депонирање и исфрлање на отпадни цврсти материи е исклучиво на организирани, обезбедени и контролирани депонии кои се наоѓаат надвор од сливното хидрогеолошко подрачје.

Корисниците на земјиштето во пошироката заштитна зона доколку изведуваат активности кои имаат влијание врз животната средина треба да изработат Елаборат за заштита на животната средина или Студија за оцена на влијането врз животната средина согласно закон.

Во извештајот за Стратегиската оцена за животна средина се земени се детали од планот, програмите и стратегиите, како и информациите кои се утврдени при изготвувањето, а се од особено значење за можните влијанија за животната средина.

Извештајот на овој плански документ ги опфаќа податоците за:

- Постојната состојба на планскиот опфат;
- Потенцијалните влијанија врз населението, здравјето на луѓето, флората, фауната, почвата, воздухот, водата, климатските фактори, материјалните добра, културното наследство и др.
- Мерките за заштита и намалување на влијанијата;
- Состојбата на животната средина без имплементацијата на планот;
- Планот за мониторинг на животната средина.

Кога станува збор за мониторинг за животната средина се дава можност за испитување, оценување и системско набљудување на загадувањето и состојбата на медиумите во животната средина како и идентификација и регистрација на изворите на загадување. Планот на мониторингот претставува алка помеѓу сите вклучени страни и

претставува основа за надлежните институции во кој ќе го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат одлуки.

Најголем бенефит во спроведувањето на стратегиската оценка на животната средина е во вклучување на аспектите од полето на социјалата, економијата и животната средина, меѓусебната соработка, развој на регионалните цели и целите за одржлив развој и заштита на животната средина и луѓето.

11. Прилози

Листа на национална законска регулатива

1. Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 89/22 и 171/22);
2. Уредба за определување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 74/05);
3. Уредба за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапката за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
4. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
5. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и врз здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 144/07);
6. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08);
7. Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18, 168/18 и 32/20);
8. Законот за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11 и 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15);
9. Правилник за критериумите, методите и постапките за оценување на квалитетот на амбиенталниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04);
10. Закон за водите („Сл. Весник на РМ” бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 151/21);
11. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99);
12. Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99 и 71/99);
13. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99);
14. Закон за отпад („Сл. Весник на РСМ” бр. 216/21);
15. Листа на отпади („Сл. Весник на РМ” бр. 100/05);
16. Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 151/21);
17. Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава („Сл. Весник на РМ” бр. 64/93);

18. Закон за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ” бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19);
19. Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 63/16 и 113/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 151/21);
20. Закон за безбедност и здравје при работа („Сл. Весник на РМ” бр. 92/07, 136/11, 23/13, 25/13, 137/13, 164/13, 158/14, 15/15, 129/15, 192/15, 30/16 и 27/18).

Листа на релевантни ЕУ директиви

Директиви на ЕУ ипфатени во Национална стратегија за апроксимација во животната средина (2008). Релевантни се и нивните измени и дополнувања:

1. Рамковна директива за отпад (2006/12/ЕС)
2. Рамковна директива за квалитет на амбиентен воздух (96/62/ЕС), дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003
3. Рамковна Директива за вода (2006/60/ЕС) дополнета со Одлуката 2455/2001/ЕС
4. Директива за вода за пиење (98/83/ЕС) дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003
5. Директива за испуштање на опасни супстанции во водите (76/464/ЕЕС) дополнета со Директивата (91/692/ЕЕС и 2000/60/ЕС) е биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС) од 22.12.2007, освен член 6, кој беше отповикан на 22.12.2000.
6. Директива за Стратешка оцена на животна средина (2001/42/ЕС)
7. Директива за пристап на информации за животната средина (2003/4/ЕС)

Додаток

Известувања

Врз основа на член 65 став (6) од Законот за животната средина (Сл. Весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 111/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18), (Сл. Весник на РСМ бр. 89/22 и 171/22), Министерство за транспорт и врски, на ден _____ година, донесе

Одлука за спроведување на стратегиска оцена

1. За планскиот документ Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план со намена Е2.1-Бензиска станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2 КО Ново Село 2, општина Маврово и Ростуше потребно е да се спроведе стратегиска оцена на влијанието врз животната средина согласно член 65 од Законот за животната средина.
2. Како органи засегнати од имплементација на планскиот документ Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план со намена Е2.1-Бензиска станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2 КО Ново Село 2, општина Маврово и Ростуше се определуваат следните: општина Маврово и Ростуше, Министерство за животна средина и просторно планирање, Министерство за транспорт и врски, Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, ЕВН и др.
3. За планскиот документ Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план со намена Е2.1-Бензиска станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2 КО Ново Село 2, општина Маврово и Ростуше, за чија изработка е одговорно Параметар ДООЕЛ Скопје, а го донесува Министерство за транспорт и врски, донесувањето на планскиот документ Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план со намена Е2.1-Бензиска станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2 КО Ново Село 2, општина Маврово и Ростуше ќе има влијание врз животната средина.
4. Обемот на извештајот за стратегиска оцена треба да ги опфати следните аспекти: влијание врз подземните и површинските води, влијание врз почвата, влијание по однос на генерирање на комунален и градежен отпад, влијание врз амбиентниот воздух, влијание врз биодиверзитетот и влијание од несреќи и хаварии.
5. Одлуката заедно со формуларите за определување на потребата од спроведување на стратегиска оцена се објавува на веб страната на Министерство за транспорт и врски на следната веб адреса/и: www.mtc.gov.mk
6. Против оваа одлука јавноста има право на жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос од втор степен во рок од 15 дена од денот на објавување на одлуката на веб страната.

Бр. _____
Датум: _____
Место: Скопје

Министер
Благој Бочварски

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
SEKTORI I PLANIFIKIMIT HAPËSINOR

Архивски број УП1-15-86/2024

Дата: 24 -01- 2024

✓ ДО: Министерство за транспорт и врски
Ул. Црвена Скопска Општина бр. 4
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Република Северна Македонија Republika e Maqedonisë së Veriut МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ MINISTRIA E TËRHEQJES DHE LIDHJEVE		
26. 01. 2024		
Примено / Pr Org. единица Nj. organizative	Прилог Shkujt	Вредност Vlera
67-	335/2	

ПРЕДМЕТ: Известување
Врска: Ваш бр. 67-335/1 од 15.01.2024 година

Почитувани,

Во врска со Вашето барање на мислење доставено до Министерството за животна средина и просторно планирање–Сектор за просторно планирање под бр. УП1-15-86/2024 од 17.01.2024 година поврзано со постапката за носење на планската документација Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план со намена Е2.1-Бензиска станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, – Општина Маврово и Ростуше, Ве известуваме дека согласно Законот за животната средина ("Службен весник на РМ" бр: 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 183/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18 и "Сл. Весник на РСМ" бр. 89/22 и 171/22) Вашата Одлука за спроведување на Стратегиска оцена за влијание на животната средина бр. бб. од год. и формуларот бр. бб. од год., Министерството за животна средина и просторно планирање ги прифаќа. Одлуката заедно со формуларот задолжително се објавуваат на веб страната на органот кој го подготвува и носи планскиот документ.

Со почит,

Министер
Каја Шукова

Изработил: Бајрам Цамиќ

Одобрил: Дајана Марковска Ристеска

Д. Марк

1

Министерство за животна средина и просторно планирање
на Република Северна Македонија
Плоштад „Пресвета Богородица“ бр. 3, Скопје
Република Северна Македонија

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit
hapësinor e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut

+389 2 3251 403
www.moepp.gov.mk

Користена литература

- Просторниот план на РМ, 2004;
- Планска документација за Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План со намена Е2.1 - Бензинска Станица со пратечки објекти на државен (магистрален) пат А2, КО Ново Село 2, Општина Маврово и Ростуше;
- Услови за планирање на просторот;
- Директива за стратегиска оцена на животна средина (2001/42/ЕС);
- Домашни и меѓународни документи, планови, програми и стратегии;
- Достапни искуства и практики.